

"Mens sana in corpore sano",

το τοπίο της αρχαίας Λισού ως χώρος αυτοθεραπείας.

Διπλωματική εργασία

Τσίχλη Ελένη

Μασμανίδου Αγγελική

Επιβλέπων: Αλέξιος Τζομπανάκης

Επιτροπή: Πανίτα Καραμανέα, Νικόλαος Σκουτέλης

...ἀφθόνου παραχῆς εἰς τοὺς προσερχομένους πάντων τῶν μέσων τῆς διασκεδάσεως καὶ εὐζωίας, σωματικῶν ἀσχήσεων, περιπάτων, ὑδροθεραπείας, ψυχαγωγικῶν θεαμάτων, μουσικῆς, ἀγώνων, καλῆς τροφῆς, καὶ διὰ τῆς αὐστηρᾶς καὶ ἀπολύτου καθαριότητος, ἥτις ἐφηρμόζετο, ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, εἰς τὰ θαυμάσια ταῦτα ἱδρύματα...

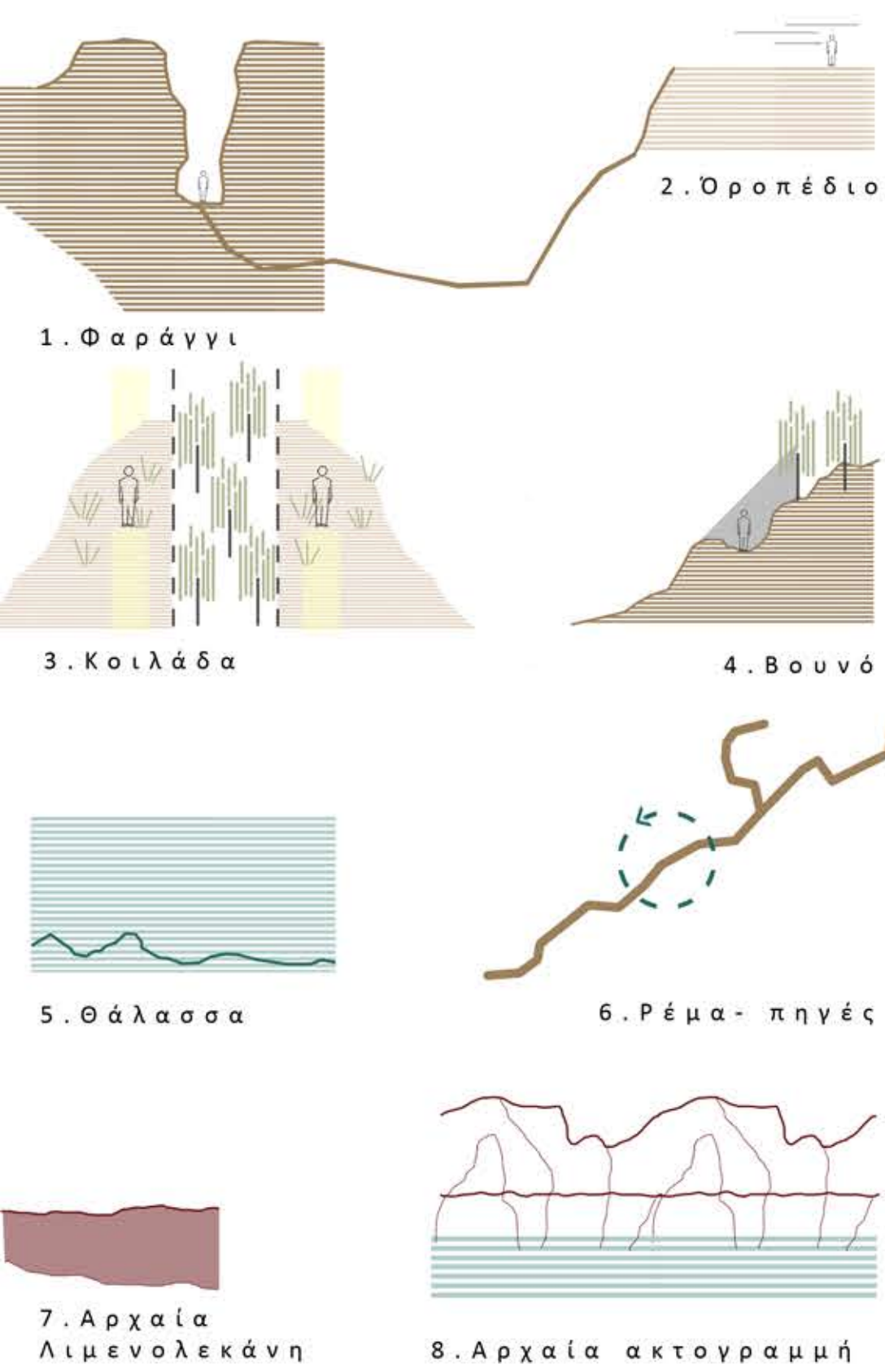
Πολυτεχνεῖο Κρήτης,
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικῶν
Οκτώβριος 2018



1. Διάγραμμα συνδέσεων με την γύρω περιοχή

Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης,
τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
Φοιτήτριες: Μασμανίδου Αγγελική, Τσίχλη Ελένη,
Επιβλέπων : Τζομπανάκης Α., 3 Οκτωβρίου 2018

ΦΥΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ



> Το Φαράγγι αποτελεί κλειστή δομή που περιβάλλει το άτομο.

> Ακολουθεί το οροπέδιο που εκθέτει το άτομο σε έντονες ριπές ανέμου. Το ύψος που βρίσκεται επιτρέπει τη θέαση της Λισού.

> Η κοιλάδα αποτελείται από δύο άγονες περιοχές εκατέρωθεν του ρέματος, όπου έχουμε έλλειψη προσανατολισμού και μεγάλη ένταση φωτός. Τις περιοχές αυτές τις χωρίζει η βασική περιοχή της ψηλής βλάστησης.

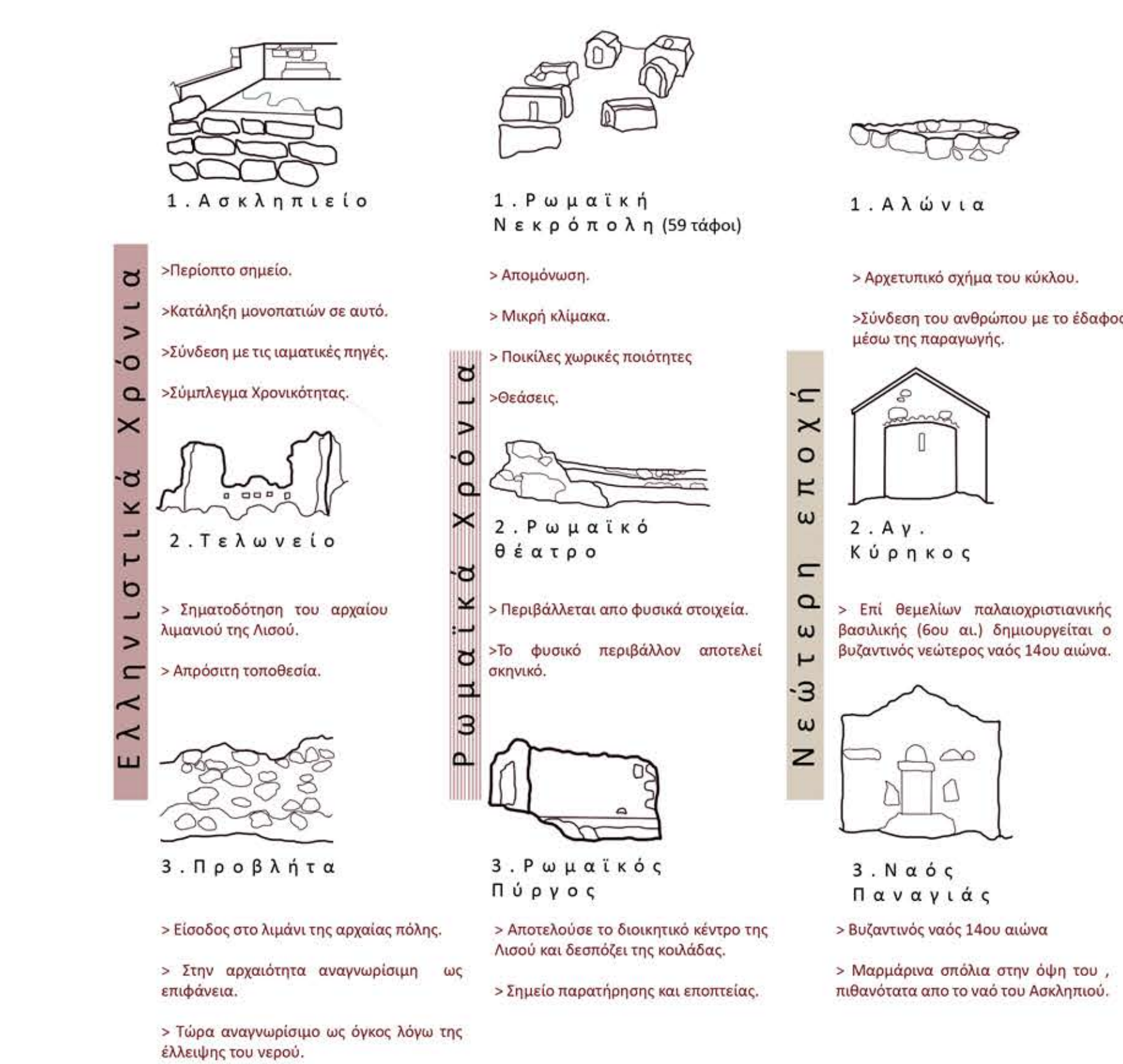
> Όσον αφορά τις ορεινές περιοχές η δυτική κυρίως πλαγιά αποτελεί θέση προσανατολισμού. Σε όλο της το σύνολο, διαθέτει σημεία έντονου σκιασμού και μια μικροκλίμα που αγκαλιάζει το ανθρώπινο σώμα.

> Η θάλασσα χαρακτηρίζεται απο στασιμότητα όμως ταυτόχρονα αποτελεί μία ανοιχτή επιφάνεια και κατ' επέκταση δρόμο συνδέσεων.

> Το ρέμα και οι λουπές πηγές διαθέτουν ιαματικό νερό. Η γραμμικότητα του ρέματος και η κίνηση του νερού συμβολικά αποδίδουν την ανανέωση και την κάθαρση.

> Λόγω της ανύψωσης της ξηράς μετά τον καταστροφικό σεισμό των 8,5 ρίχτερ το 365μ.χ. είναι διακριτή η αρχαία ακτογραμμή της Λισού 6-9 μ. πάνω απο την νέα στάθμη. Ο νέος όρμος της Λισού διαφέρει σε σχέση με τον αρχαίο δημιουργώντας έτσι την αρχαία λιμενολεκάνη.

ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ



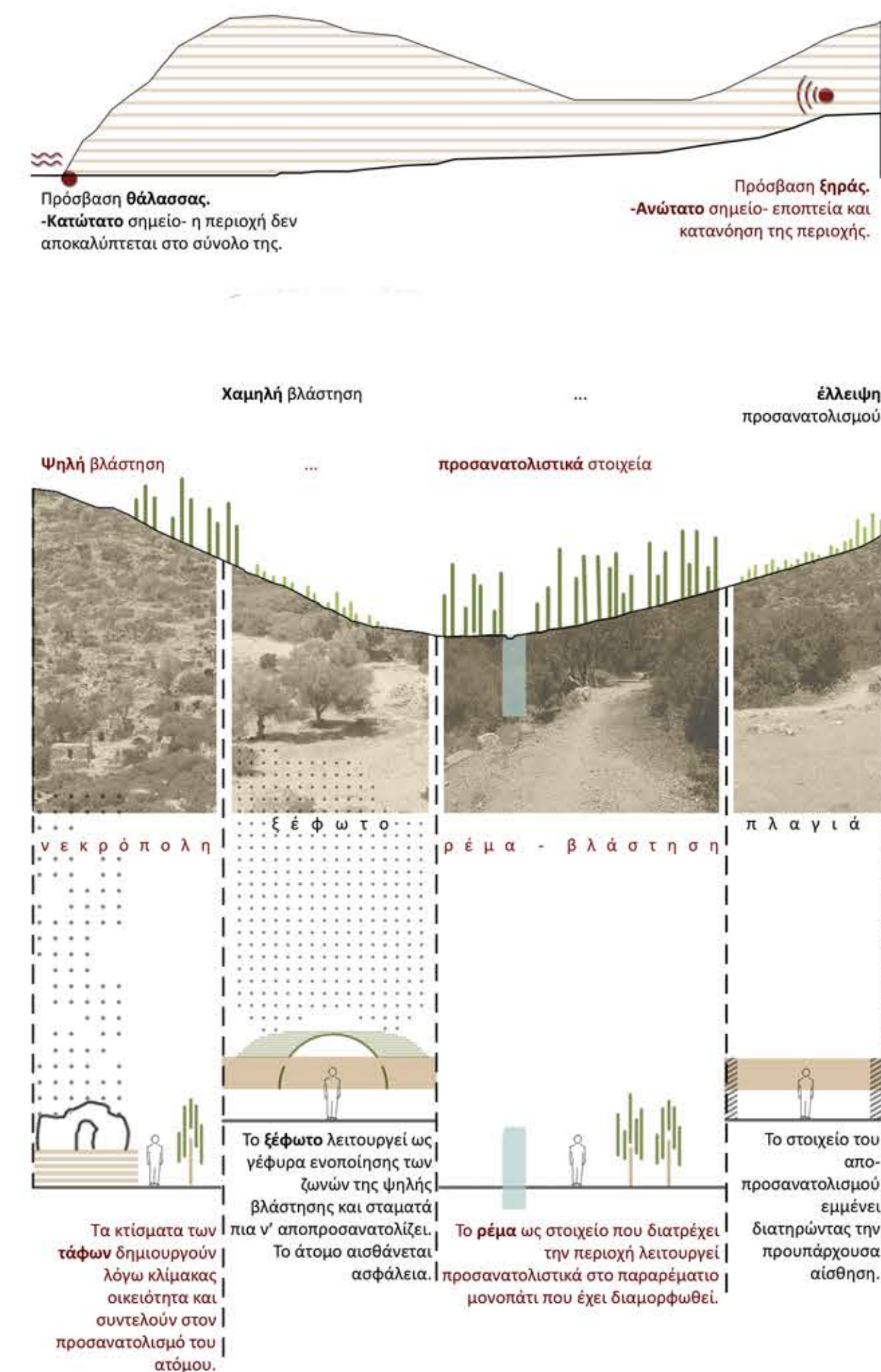
2. Διάγραμμα υφισταμένων φυσικών και ανθρωπογενών στοιχείων



Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης,
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
Φοιτήτριες: Μασμανίδου Αγγελική, Τσίχλη Ελένη,
Επιβλέπων: Τζομπανάκης Α., 3 Οκτωβρίου 2018

Πινακίδα 2. Προθέσεις

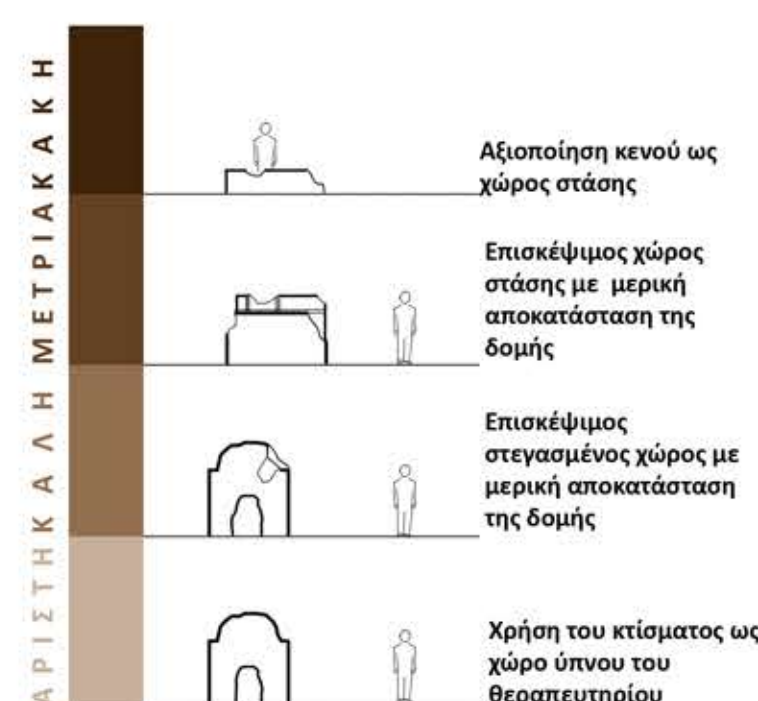
Τα δίπολα που εντοπίζονται και οι σχέσεις που δημιουργούνται



Σχέσεις με ρέμα και θάλασσα



Κατάσταση και αντιμετώπιση των κτισμάτων των τάφων στη Νεκρόπολη



2.Τελετουργική πορεία του θεραπευτηρίου

...αφθόνου παροχής εις τους προσερχομένους πάντων των μέσων της διασεβάσεως και ευζωίας, σωματικών ασκήσεων, περιπάτων, υδροθεραπείας, ψυχαγωγικών θεαμάτων, μουσικής, αγώνων, καλής τροφής, και διά της αυστηράς και άπολύτου καθαρότητος, ήτις έφηρμόζετο, ύφ' έλας τας έπόψεις, εις τὰ θαυμάσια ταύτα ιδρύματα...

V.Διοικητικό κέντρο: ο πύργος αποτελεί σημείο **ανάτασης** - ως το ανώτερο σημείο λειτουργεί σαν παρατηρητήριο της πορείας όπου ο ώμως μπορεί να έχει άποψη της κοιλαδας της Λισού.

Ο ύπνος στην αρχαιότητα θεωρούνταν αδελφός του θανάτου, με τον τελευταίο να είναι απαραίτητος για να υπάρξει νέα ζωή...

VI.Η νεκρόπολη λειτουργεί ως χώρος απομόνωσης παρ' ότι η δομή της αποδίδει εξωστρέφεια. Η περιοχή των τάφων - ύπνου είναι εκτεθειμένη λόγω αναγλύφου κι έτσι το άτομο "ξεγυμνώνεται" και έρχεται σε επαφή με το υποσυνείδητό του.

...Εν τοιάυτη ψυχολογική και διανοητική καταστάσει διατελούντα μετεφερον τότε τον ικέτην, εντελώς παραπαίοντα εις το σιγηλόν και μυστηριώδες Άβατον ή Άδυτον του λαθούρινθου...

...Τότε προσεφέροντο αυτώ εν αφθονία, υπό των Ιερών, κρέατα εκ της γεννημένης θυσίας, διάφορα προ πάντων διεγερτικά ποτά, ήδη φίλτρα και νέκταρ παυσίλυπον...

...απερχόμενος δε εκ του Ιερού παρετήρει, τότε μόνον, τα ευάρεστα πάντως φυσικώς, μέγιστα δε φανταστικώς παριστώμενα αυτώ αποτελέσματα της εφαρμοσθείσης πολλαπλής θεραπείας...

Το ρέμα και κατ' επέκταση το μονοπάτι διασχίζει όλο το τοπίο της Λισού κι έχει κατάληξη σ' ένα από τα πιο περίοπτα σημεία της περιοχής, τον αρχαίο ναό του Ασκληπιού. Η κορύφωση αυτή αποτελεί τη συμβολική απαρχή της τελετουργικής πορείας.

IV. Διοικητικό κέντρο: το θέατρο ως χώρος συγκέντρωσης και **κοινωνικοποίησης** περιτριγυρίζεται από μία φύση που δημιουργεί εσωστρέφεια - δρώμενα που προκαλούν κάθαρση ψυχής.

III. Στάδια αφιερωμένα στο σώμα και τη γη, ο χώρος της "**δίατας**" όπου μέσω των καλλιεργειών το άτομο έρχεται σε επαφή με τη φύση.

II.Στάδιο αφιερωμένο στο σώμα και το **νερό** - καθαρισμός σώματος και ίαση αυτού μέσω θερμών και ψυχρών λουτρών τα οποία διαθέτουν ιαματικό νερό.

Είσοδος στο θεραπευτήριο - Εξαγνισμός μέσω της κατάβασης και της επαφής με το ιαματικό νερό του ρέματος - Η επαφή με το νερό αποτελεί πηγή αναζωογόνησης.

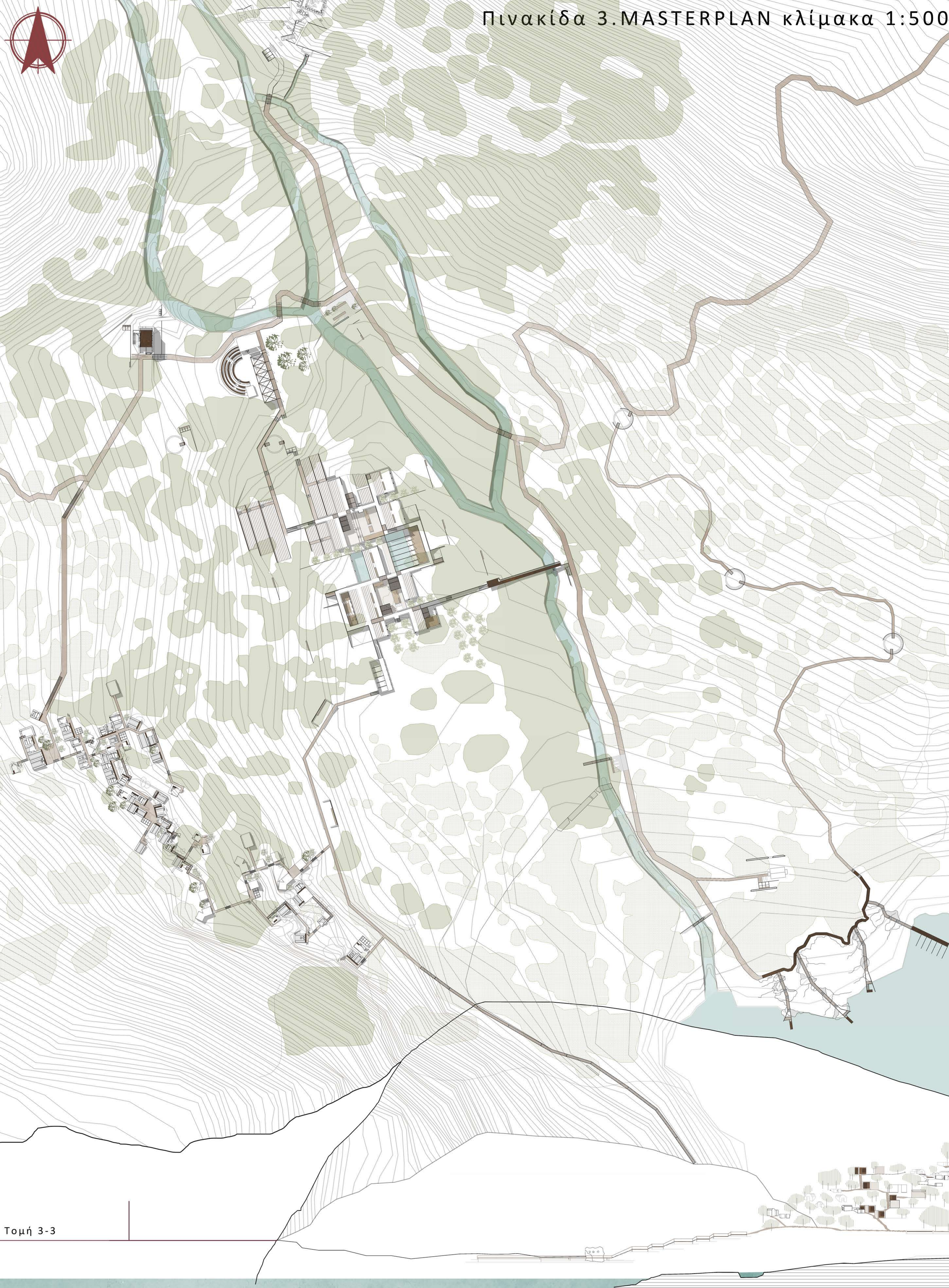
I.Γραμμική πορεία μέσω της οποίας επιτυγχάνεται η σταδιακή μετάβαση απ' τον έξω κόσμο στο χώρο της θεραπείας και της ίασης.

Πρώτη συμβολική κάθαρση με εκβύθιση σε αλμυρό νερό, κατά την είσοδο στην περιοχή από τη **θάλασσα**.



Πινακίδα 3.MASTERPLAN κλίμακα 1:500

Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης,
τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
Φοιτήτριες: Μασμανίδου Αγγελική, Τσίχλη Ελένη,
Επιβλέπων : Τζομπανάκης Α., 3 Οκτωβρίου 2018



Τομή 1-1

Τομή 2-2

Τομή 3-3



ΠΕΡΙΟΧΗ NATURA

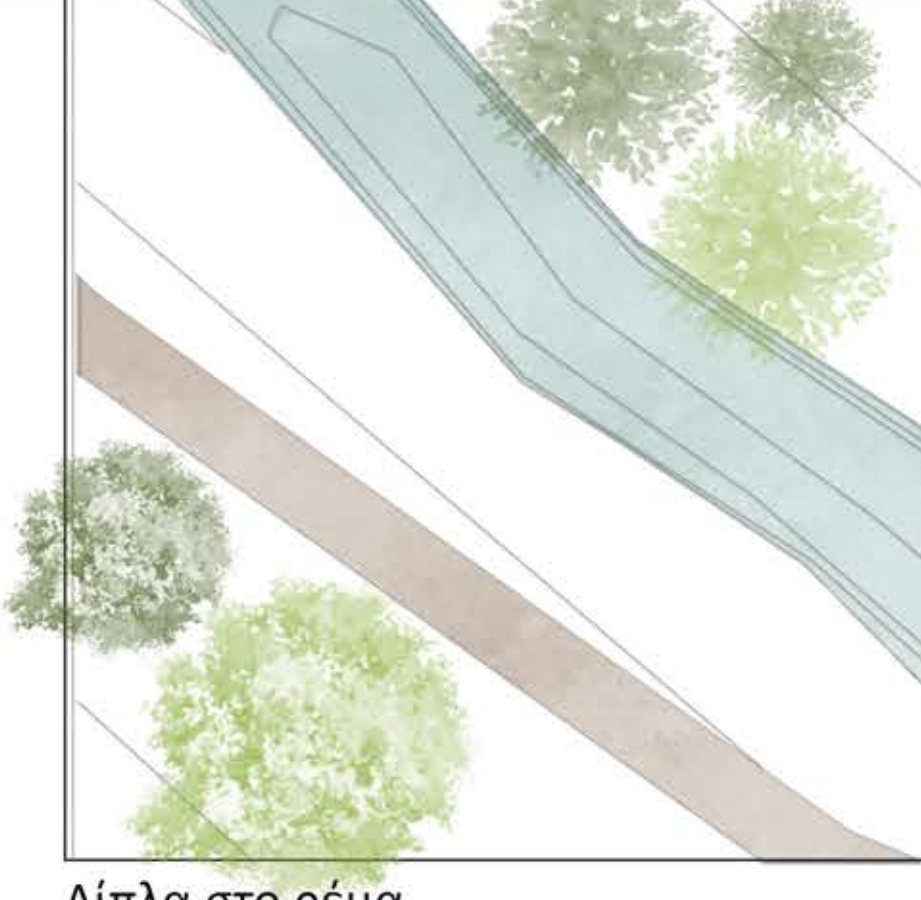
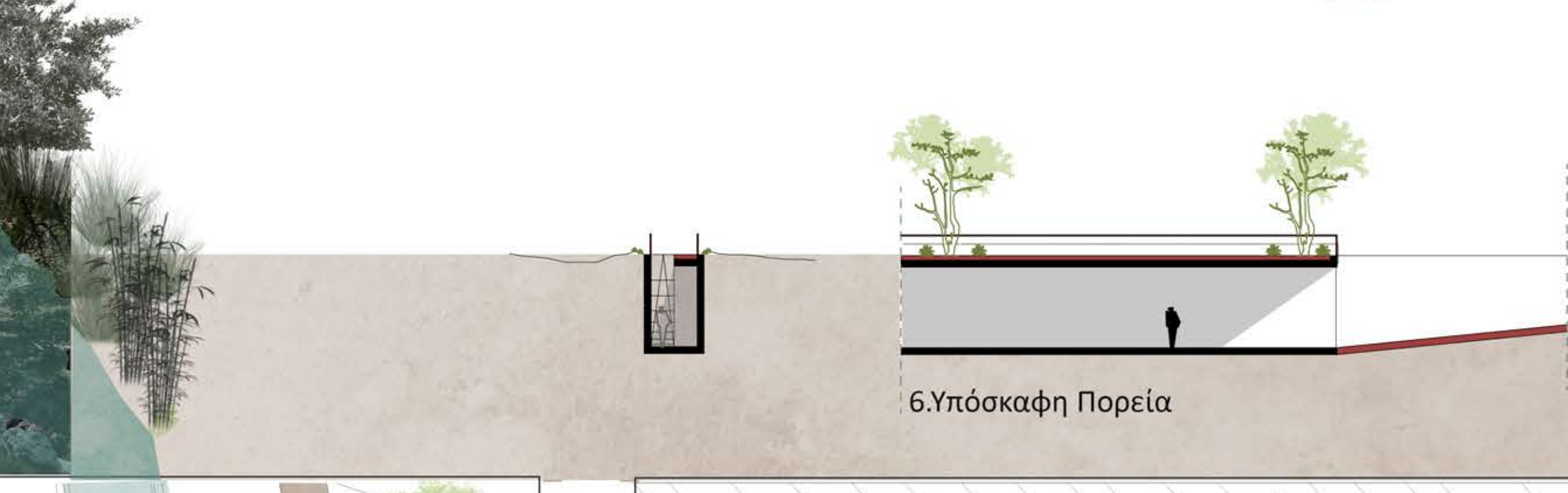
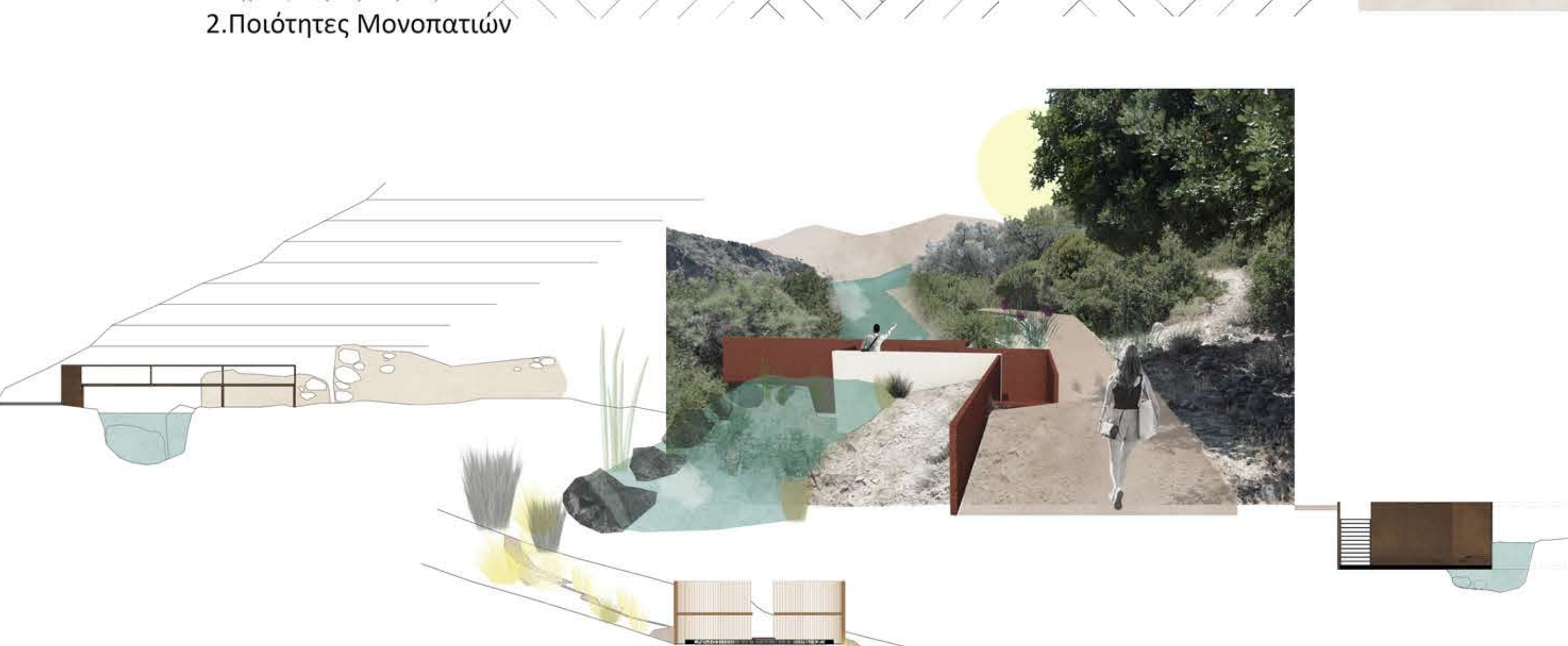
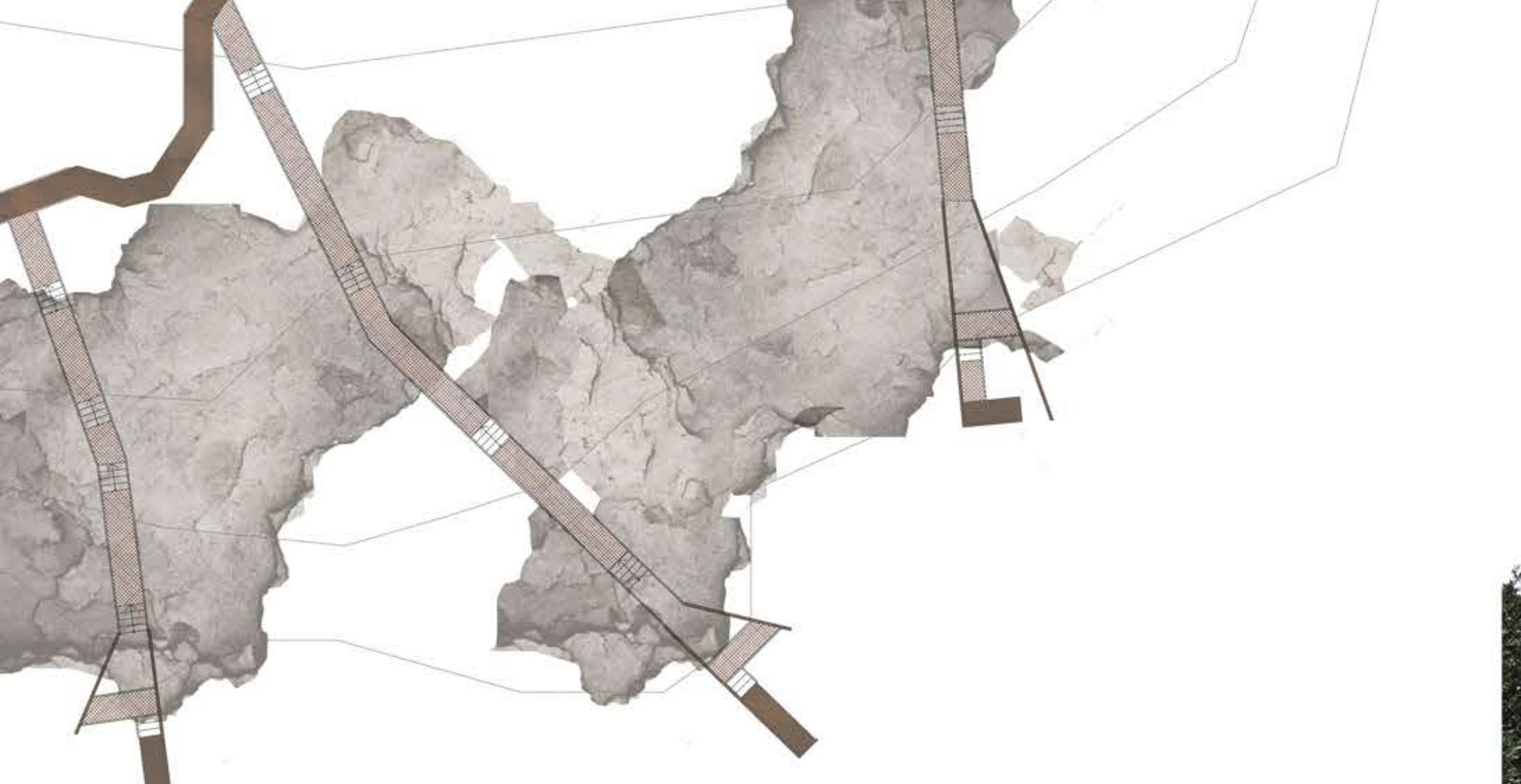
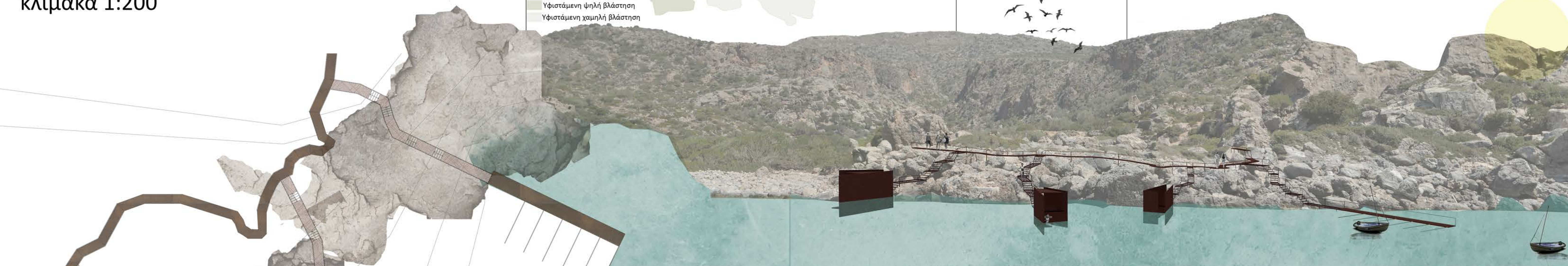


Προτεινόμενη χαμηλή βλάστηση
Προτεινόμενη ψηλή βλάστηση
Προτεινόμενες Καλλιέργειες
Υφιστάμενη ψηλή βλάστηση
Υφιστάμενη χαμηλή βλάστηση

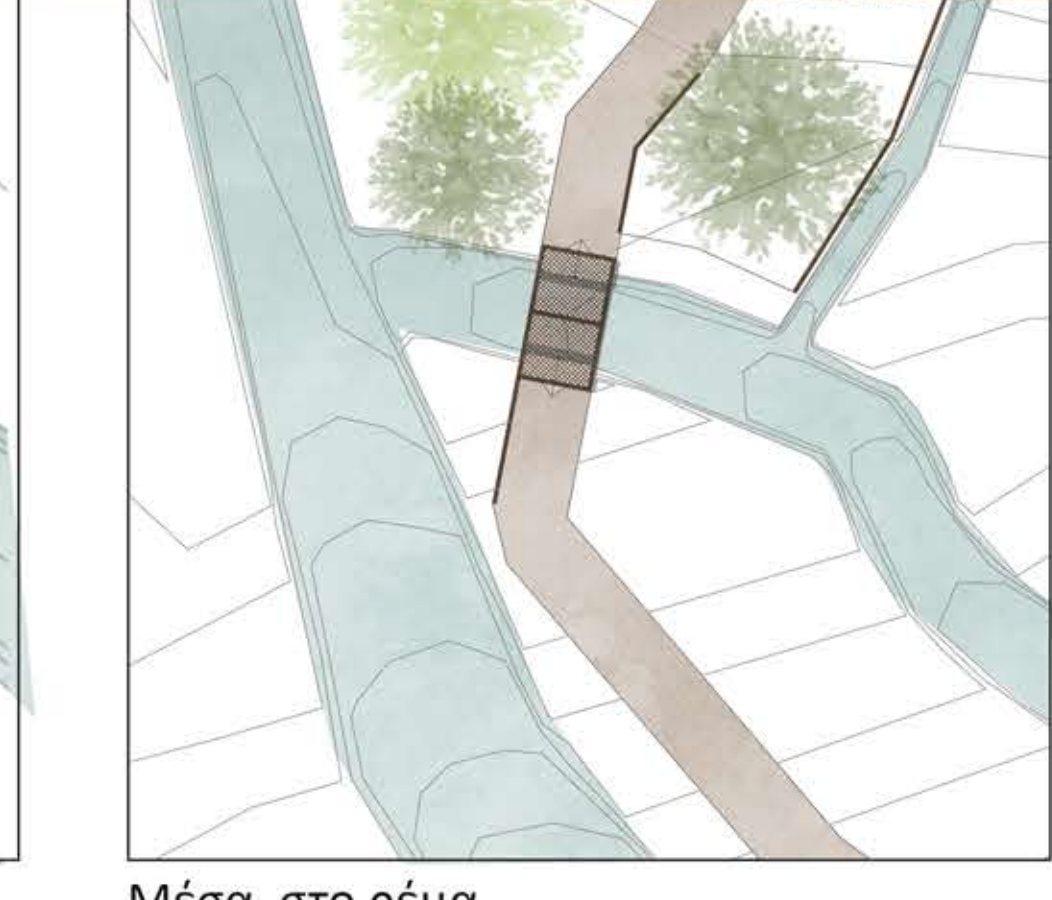


Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης,
τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
Φοιτήτριες: Μασμανίδου Αγγελική, Τσίχλη Ελένη,
Επιβλέπων : Τζομπανάκης Α., 3 Οκτωβρίου 2018

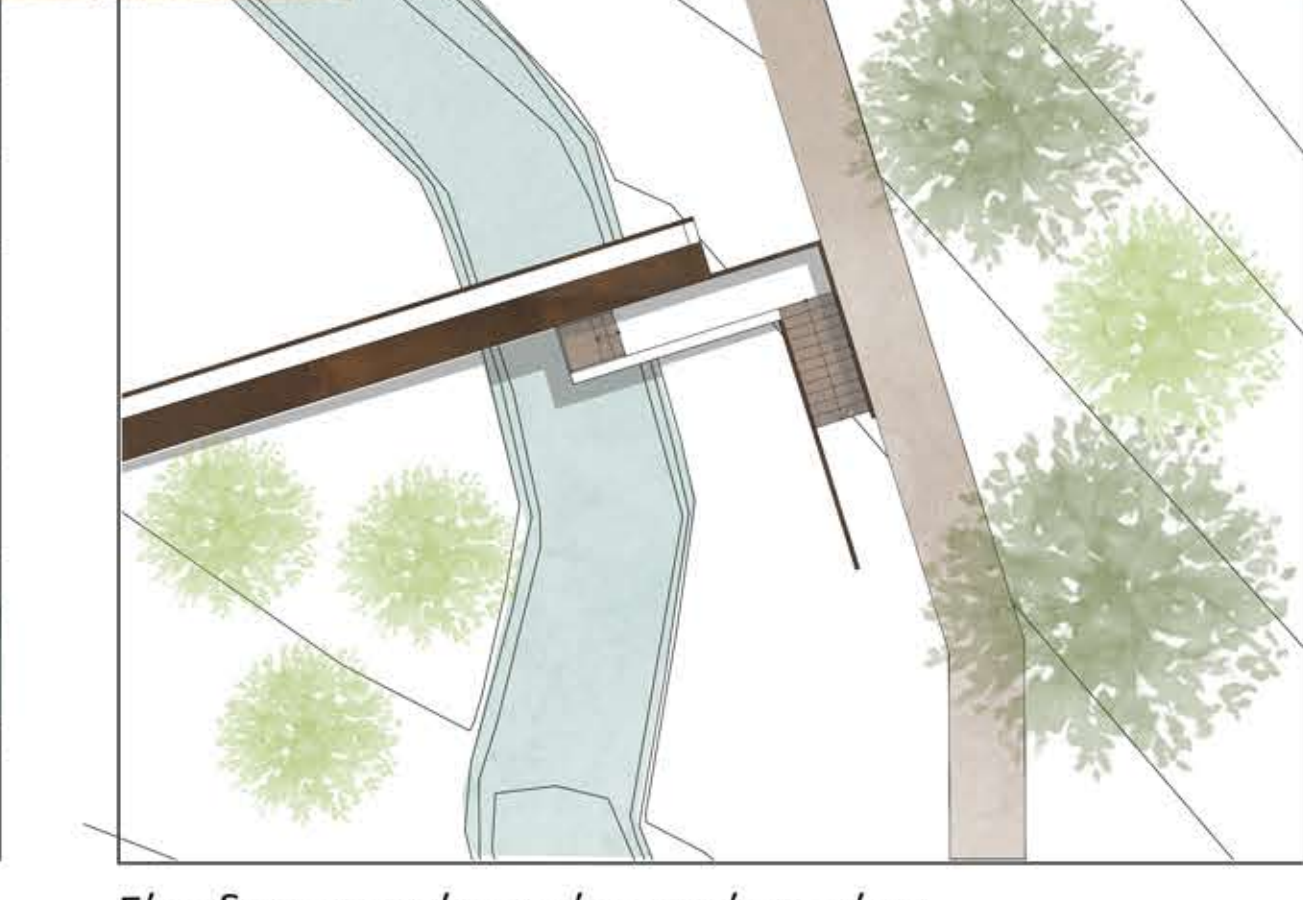
Πινακίδα 4. Διαχείριση φυσικού τοπίου κλίμακα 1:200



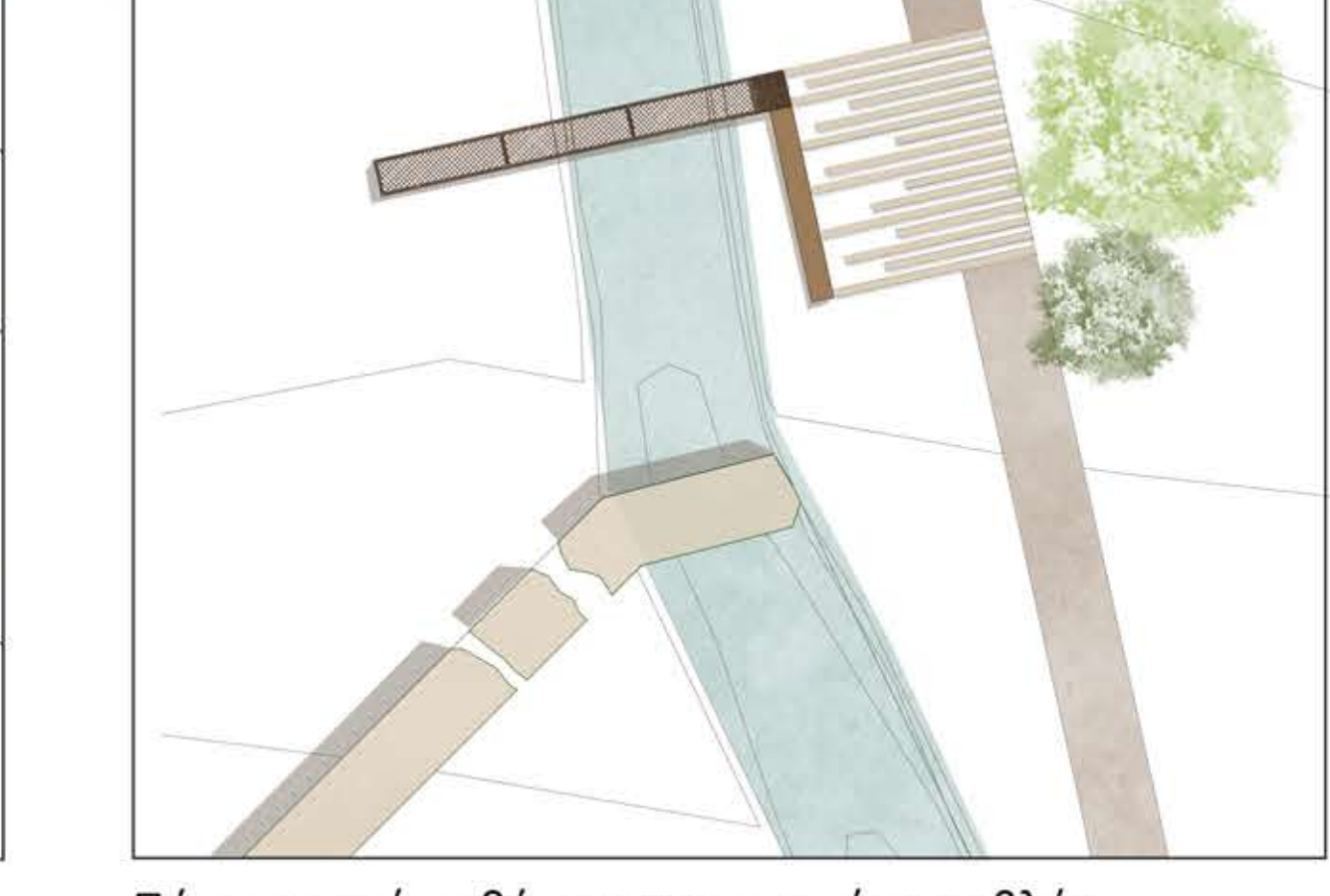
Δίπλα στο ρέμα



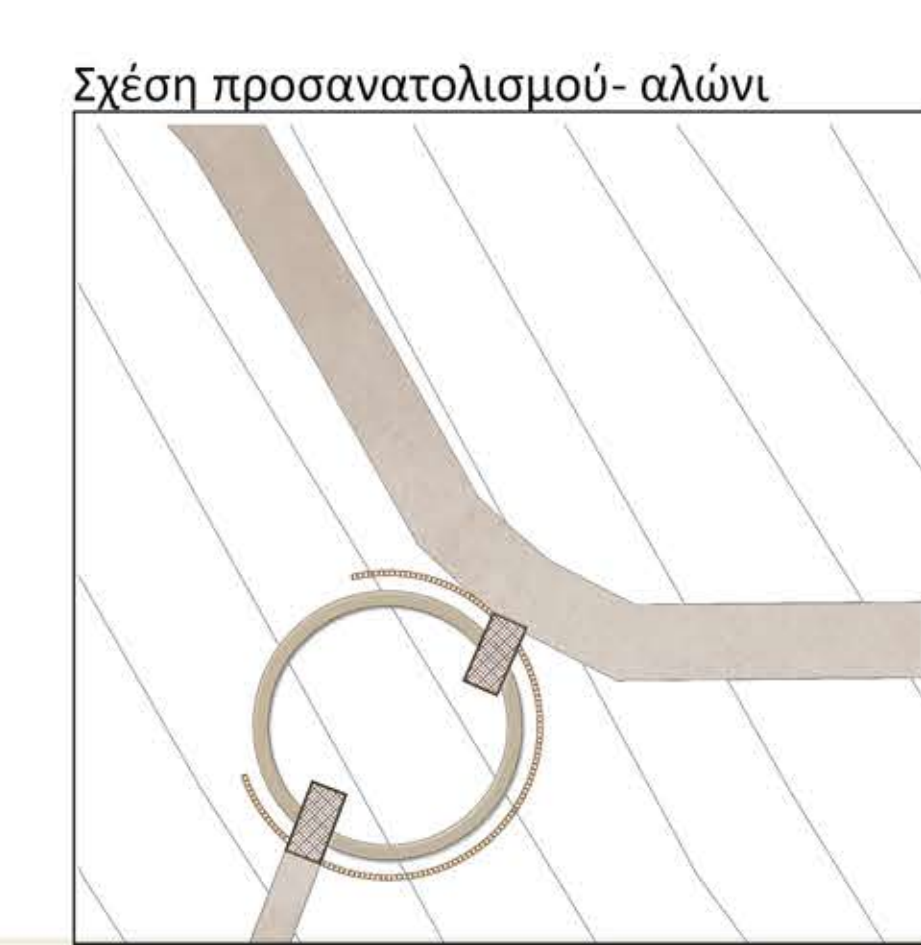
Μέσα στο ρέμα



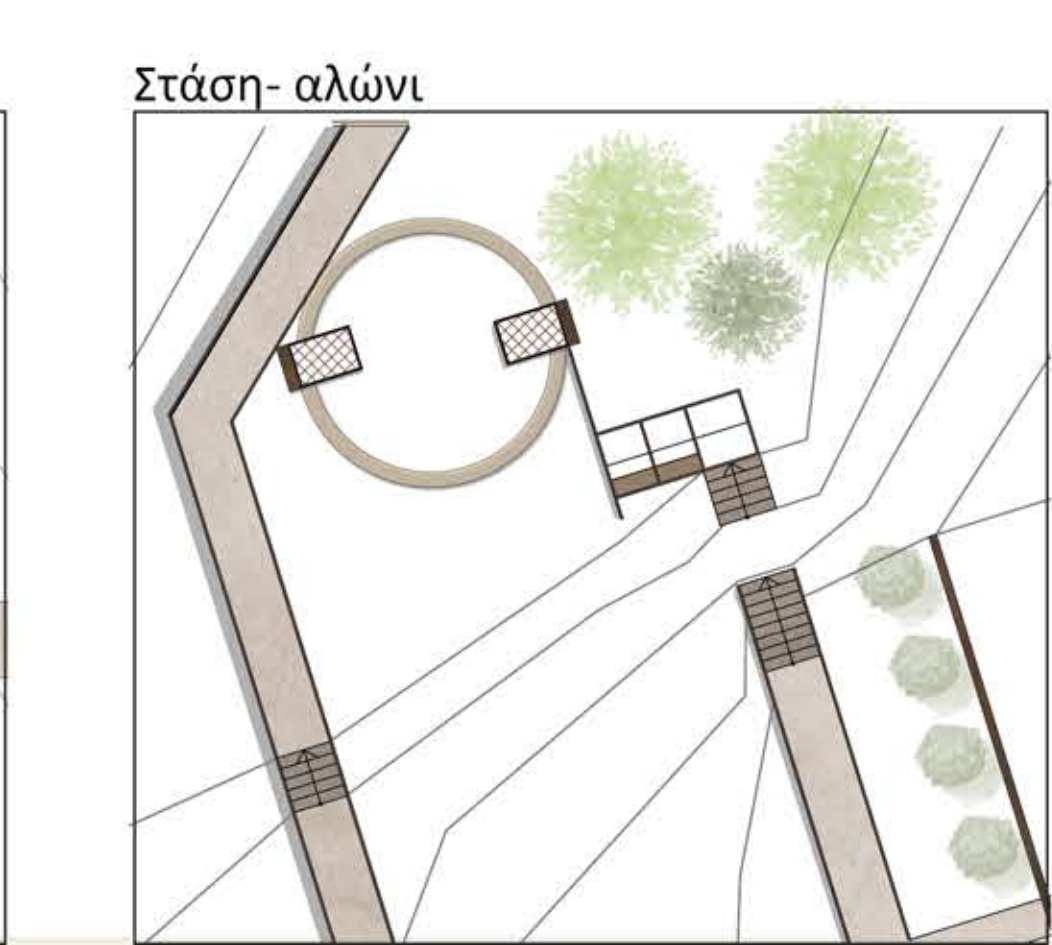
Είσοδος στο κτίριο μέσα από το ρέμα



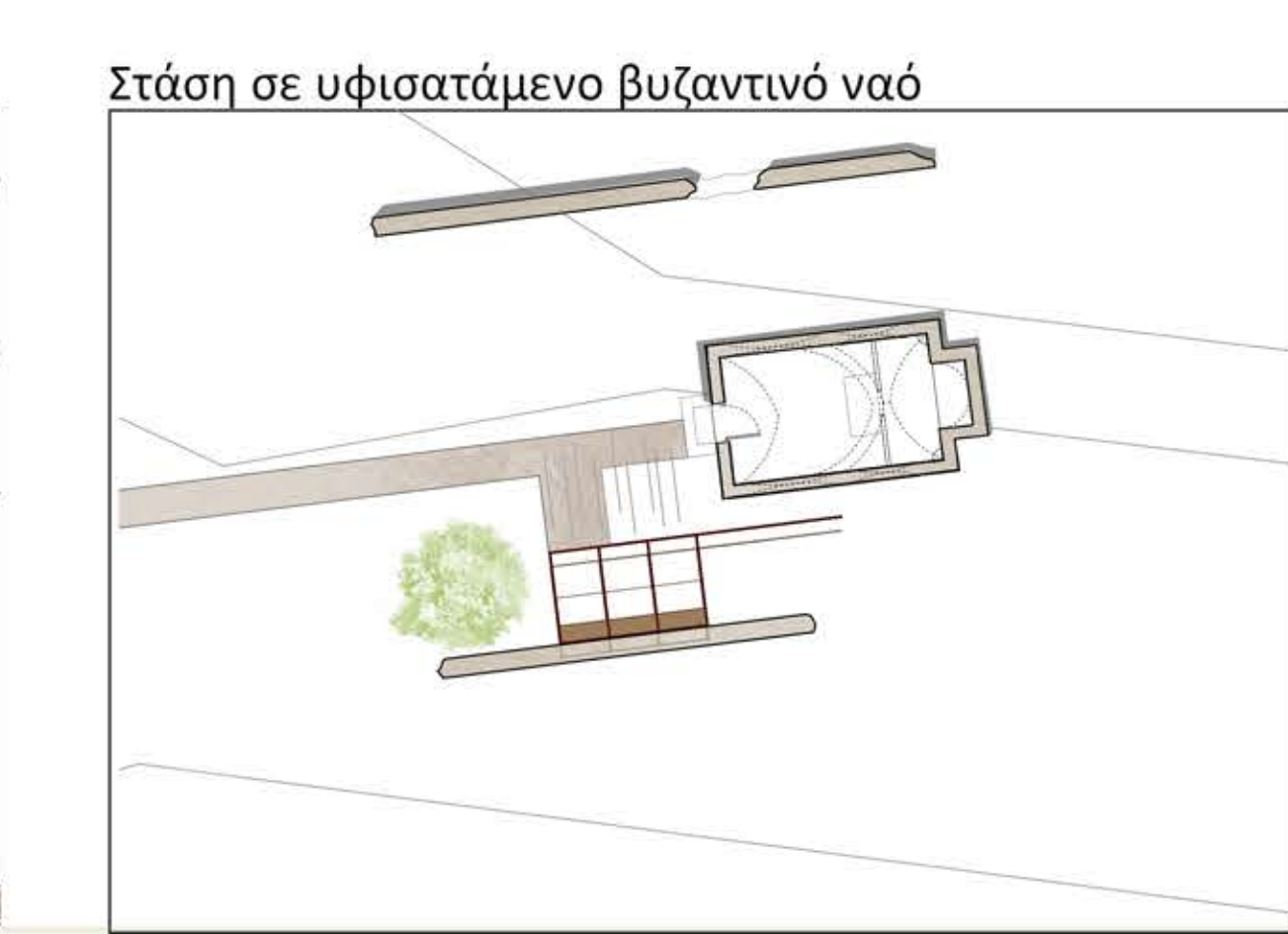
Πάνω στο ρέμα θέαση στην αρχαία προβλήτα



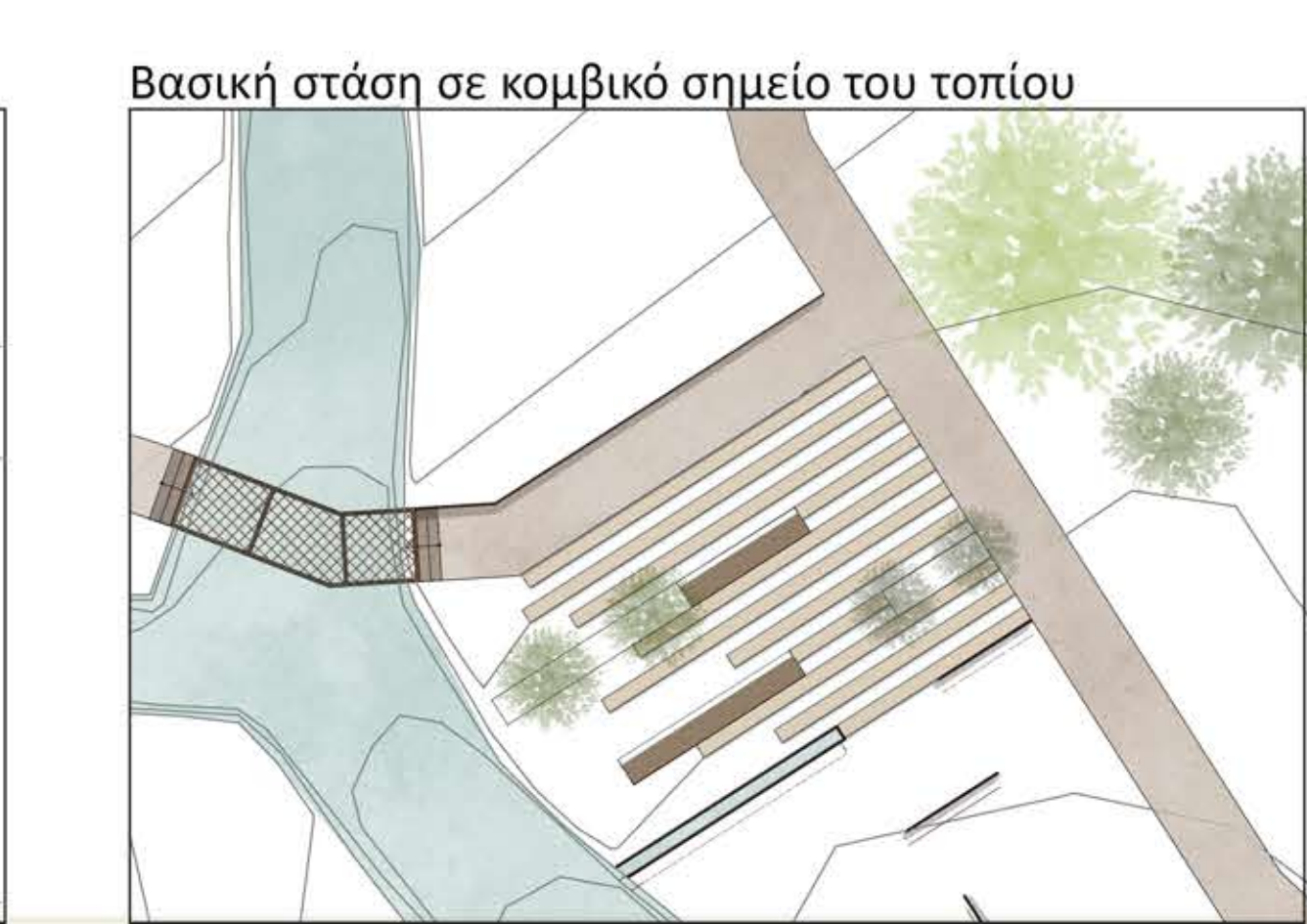
Σχέση προσανατολισμού- αλώνι



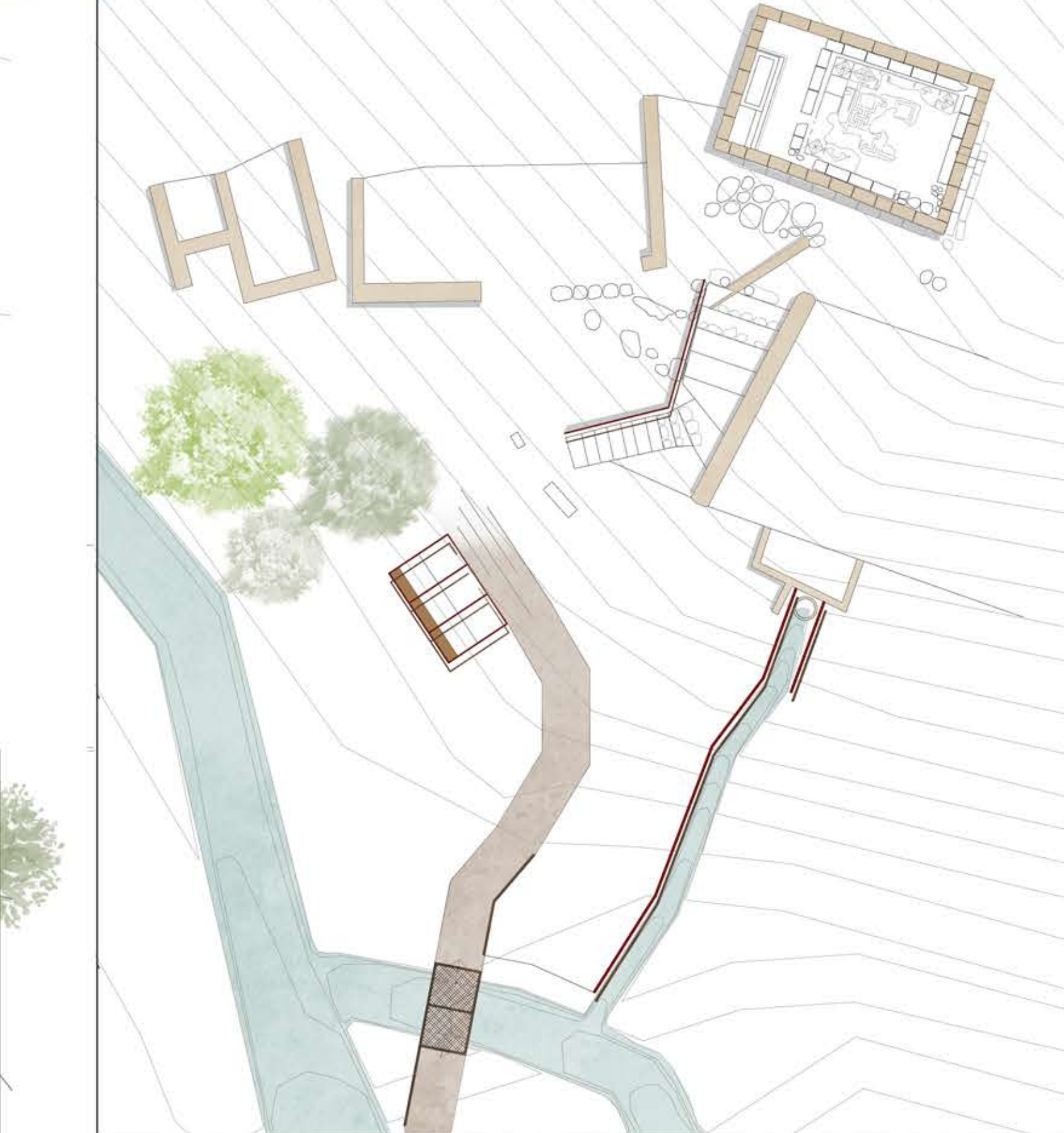
Στάση- αλώνι



Στάση σε υφιστάμενο βυζαντινό ναό



Βασική στάση σε κομβικό σημείο του τοπίου

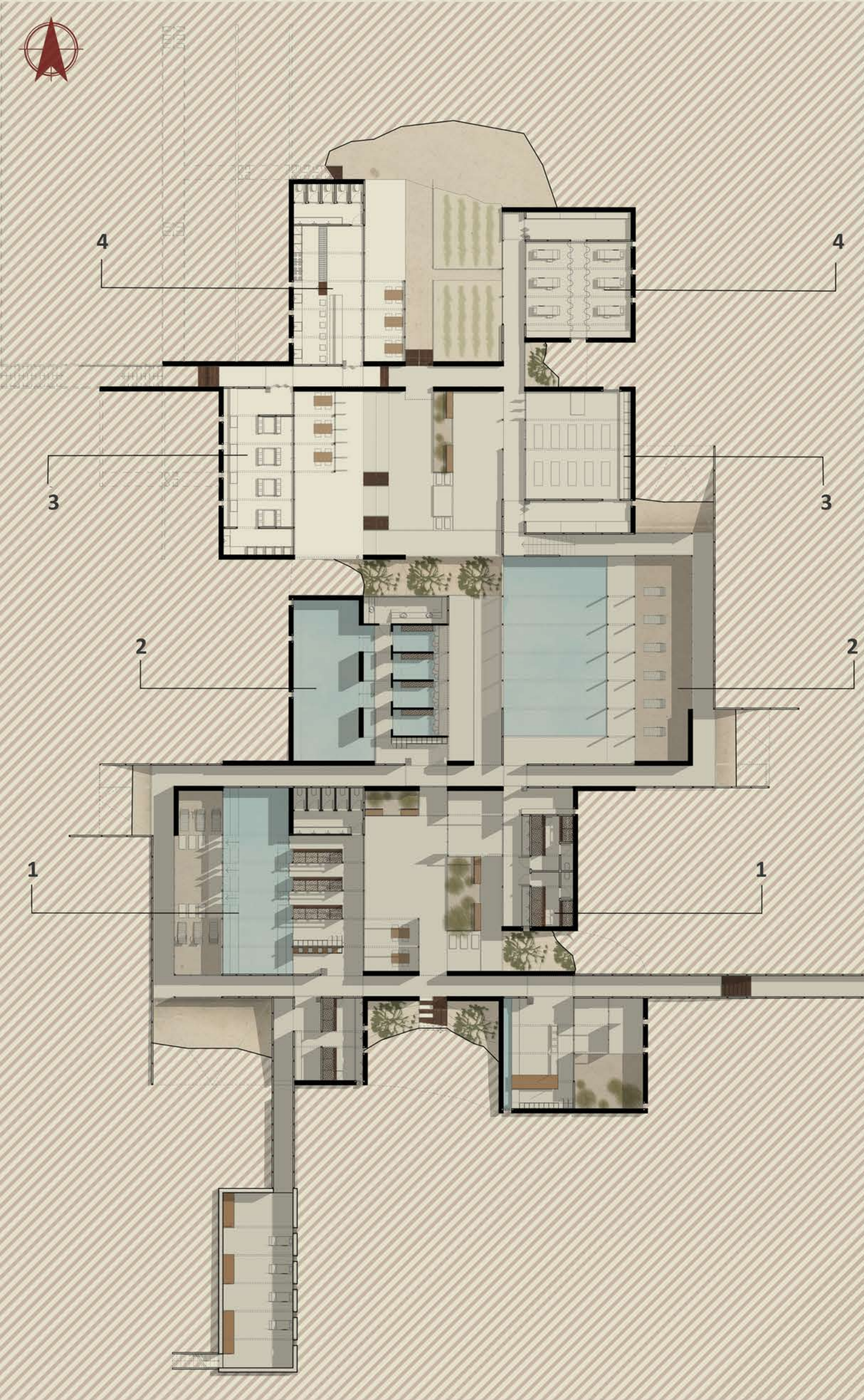


Πέρασμα διαμέσου του ρέματος και στάση στον αρχαιολογικό χώρο του Ασκληπιείου.

Πινακίδα 5. Θεραπευτήριο

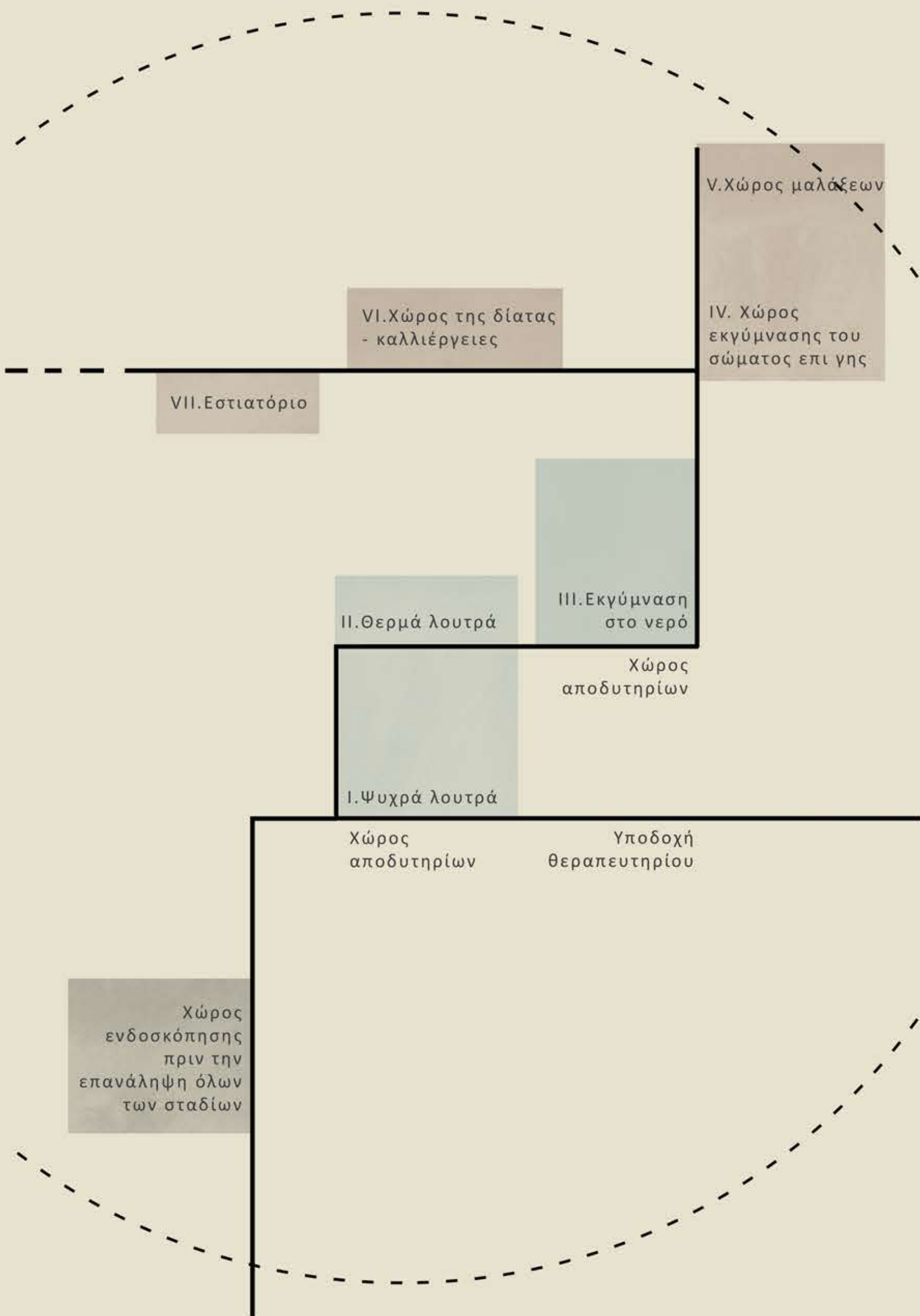
Κλίμακα 1:200

Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης,
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
Φοιτήτριες: Μασμανίδου Αγγελική, Τσίχλη Ελένη,
Επιβλέπων: Τζομπανάκης Α., 3 Οκτωβρίου 2018



Κάτοψη

Ο επισκέπτης κατά την είσοδο του στο κτίριο ακολουθεί μία συγκεκριμένη πορεία στο χώρο του θεραπευτηρίου προκειμένου να επιτευχθεί η προβλεπόμενη ίαση του, μέσω των στάδιων που ορίζονται από την πορεία του κτιρίου.



Η διαδικασία του θεραπευτηρίου συμβαίνει κατά τη διάρκεια της ημέρας κι επαναλαμβάνεται καθ' όλη τη διάρκεια παραμονής του επισκέπτη στο χώρο.



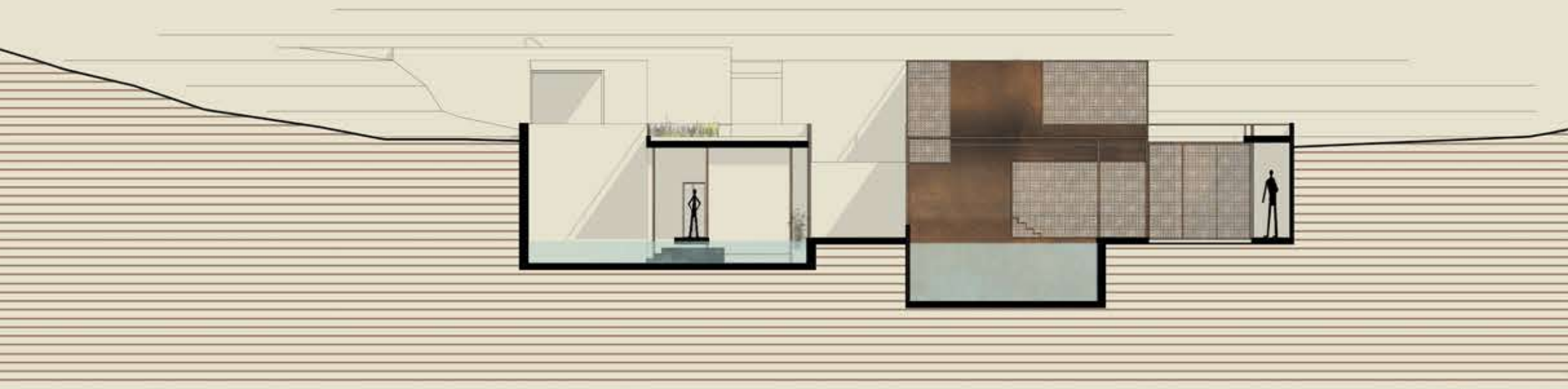
Τομή 1-1



Στάδιο ψυχρών λουτρών



Αποδυτήρια προετοιμασίας



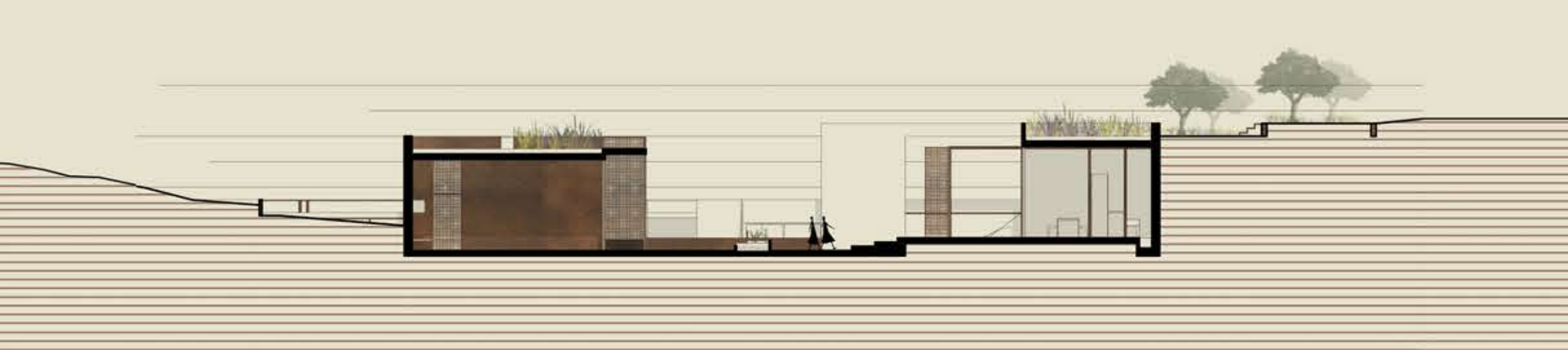
Τομή 2-2



Στάδιο θερμών λουτρών



Στάδιο εκγύμνασης στην πισίνα



Τομή 3-3



Στάδιο εκγύμνασης επί γης



Στάδιο της δίαιτας (εστιατόριο)



Τομή 4-4



Στάδιο της δίαιτας (κοινόχρηστες κουζίνες)



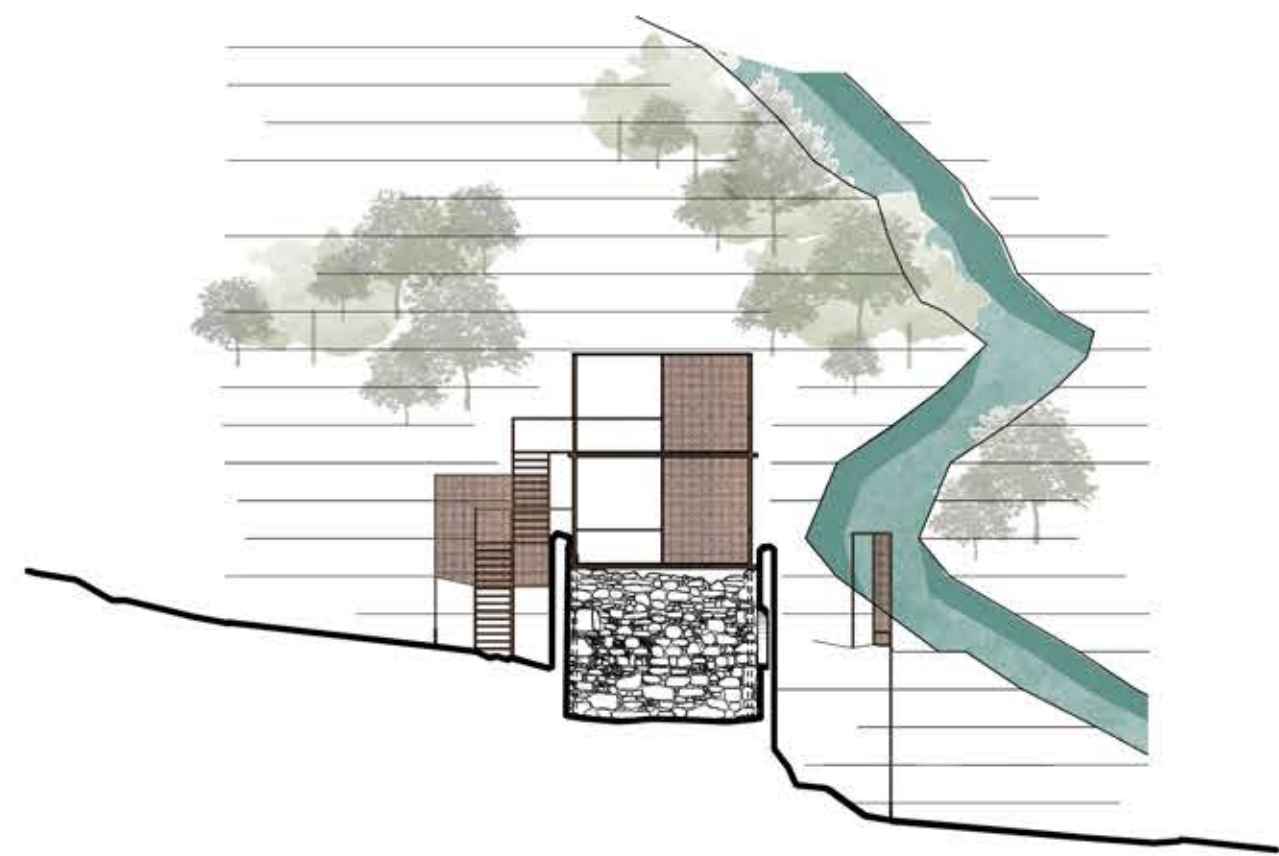
Στάδιο των μαλάξεων

Πινακίδα 6.
Ρωμαϊκός πύργος και ρωμαϊκό θέατρο

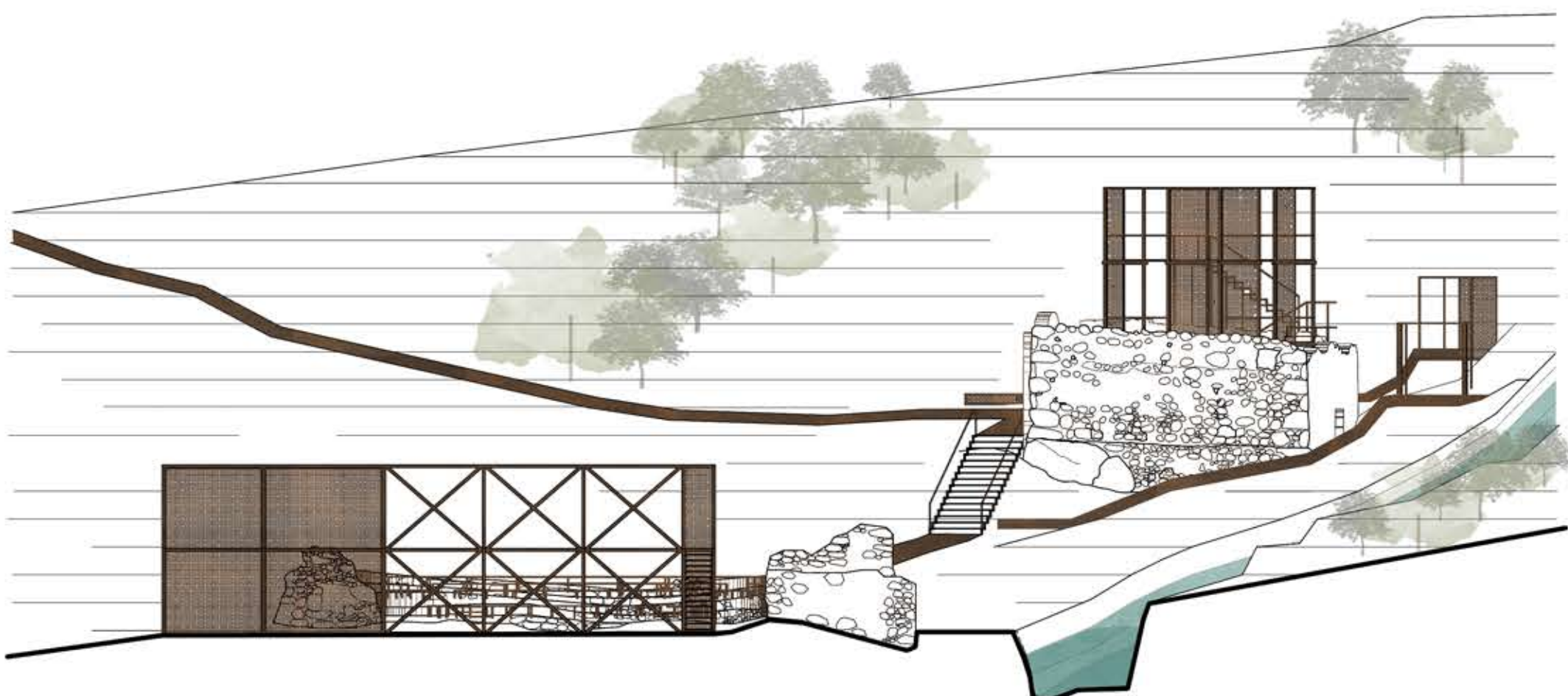
Κλίμακα 1:200

Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης,
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,
Φοιτήτριες: Μασμανίδου Αγγελική, Τσίχλη Ελένη,
Επιβλέπων: Τζομπανάκης Α., 3 Οκτωβρίου 2018

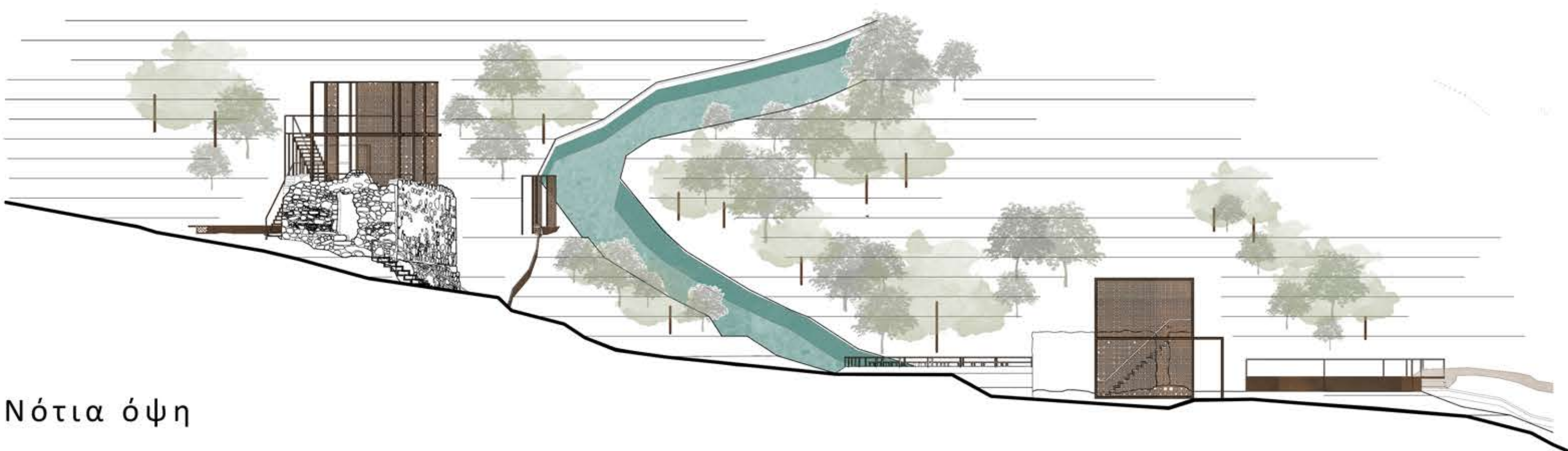
Τρισδιάστατη απεικόνιση
Ο πύργος - παρατηρητήριο



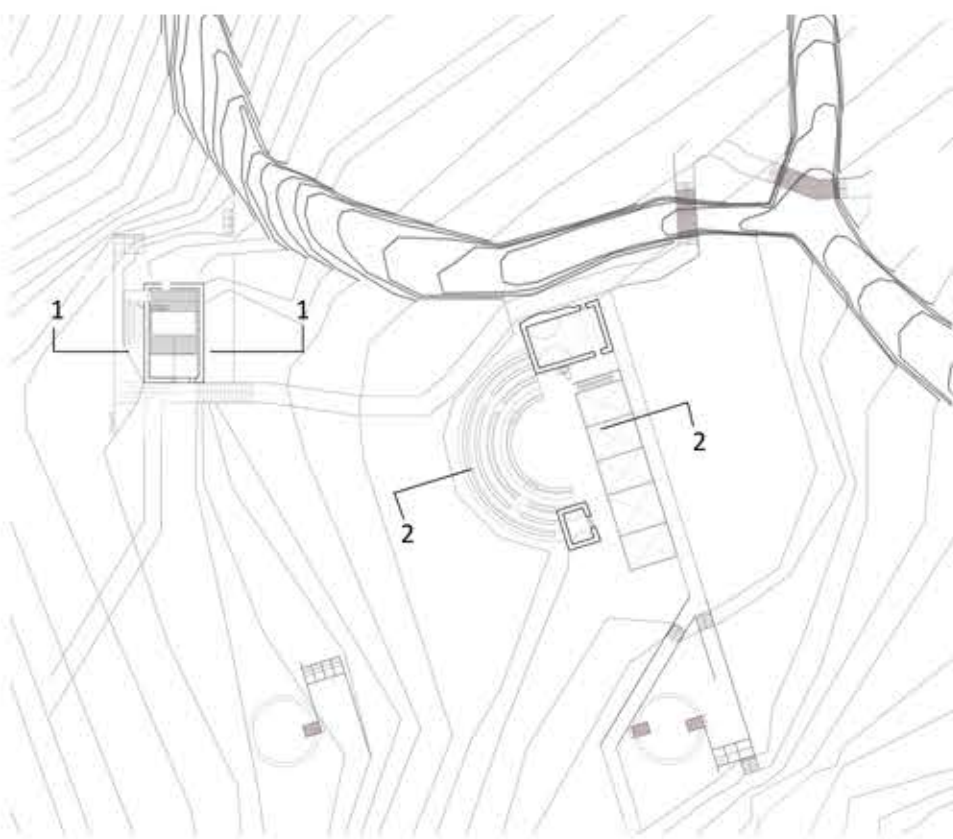
1. Τομή πύργου



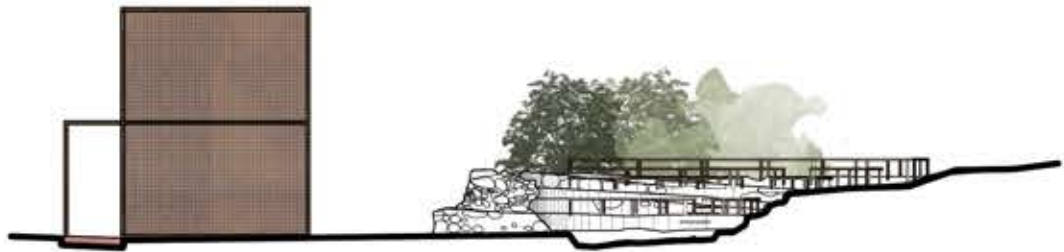
Ανατολική όψη



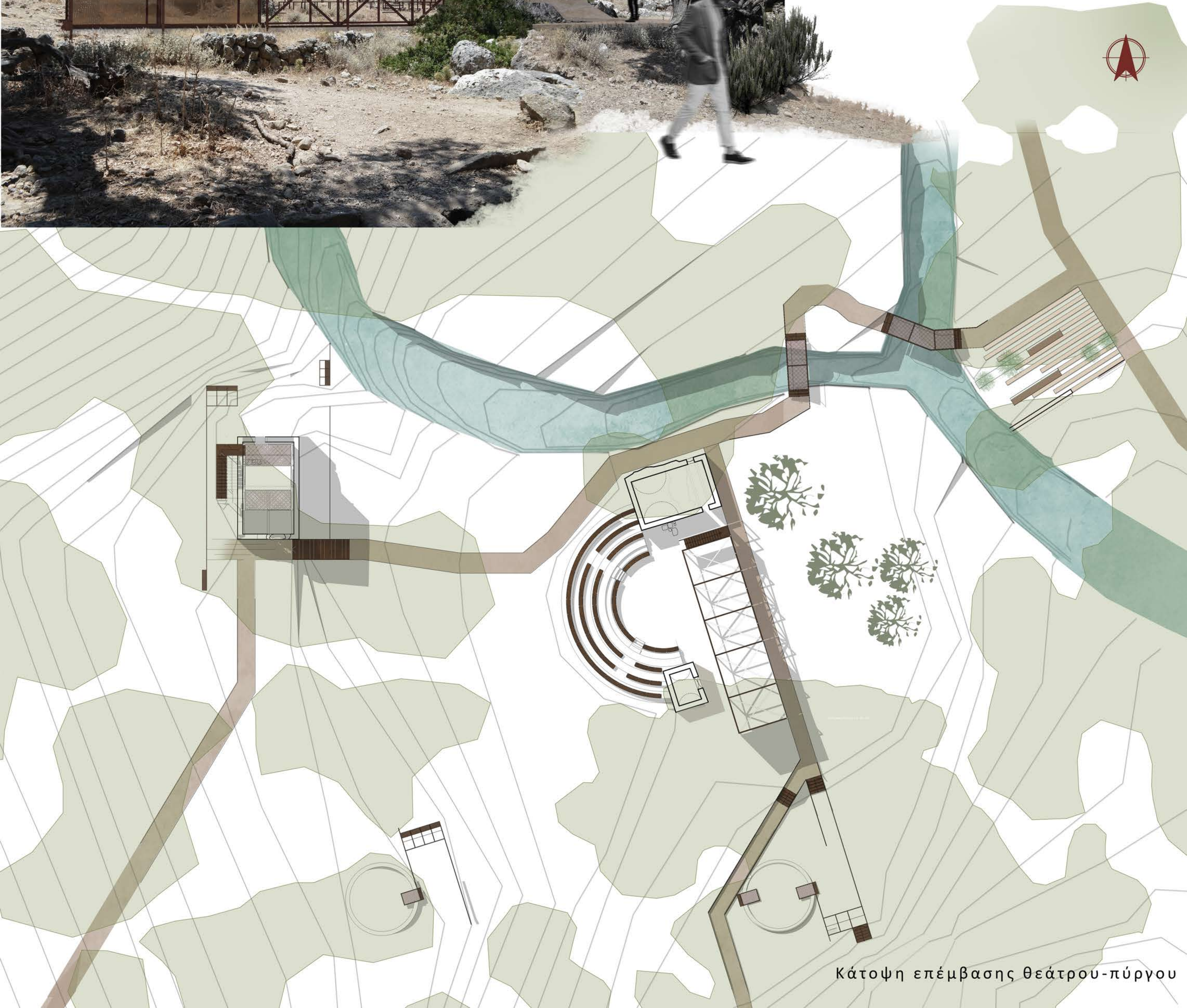
Νότια όψη



Τρισδιάστατη απεικόνιση
Κατασκευή στο θέατρο



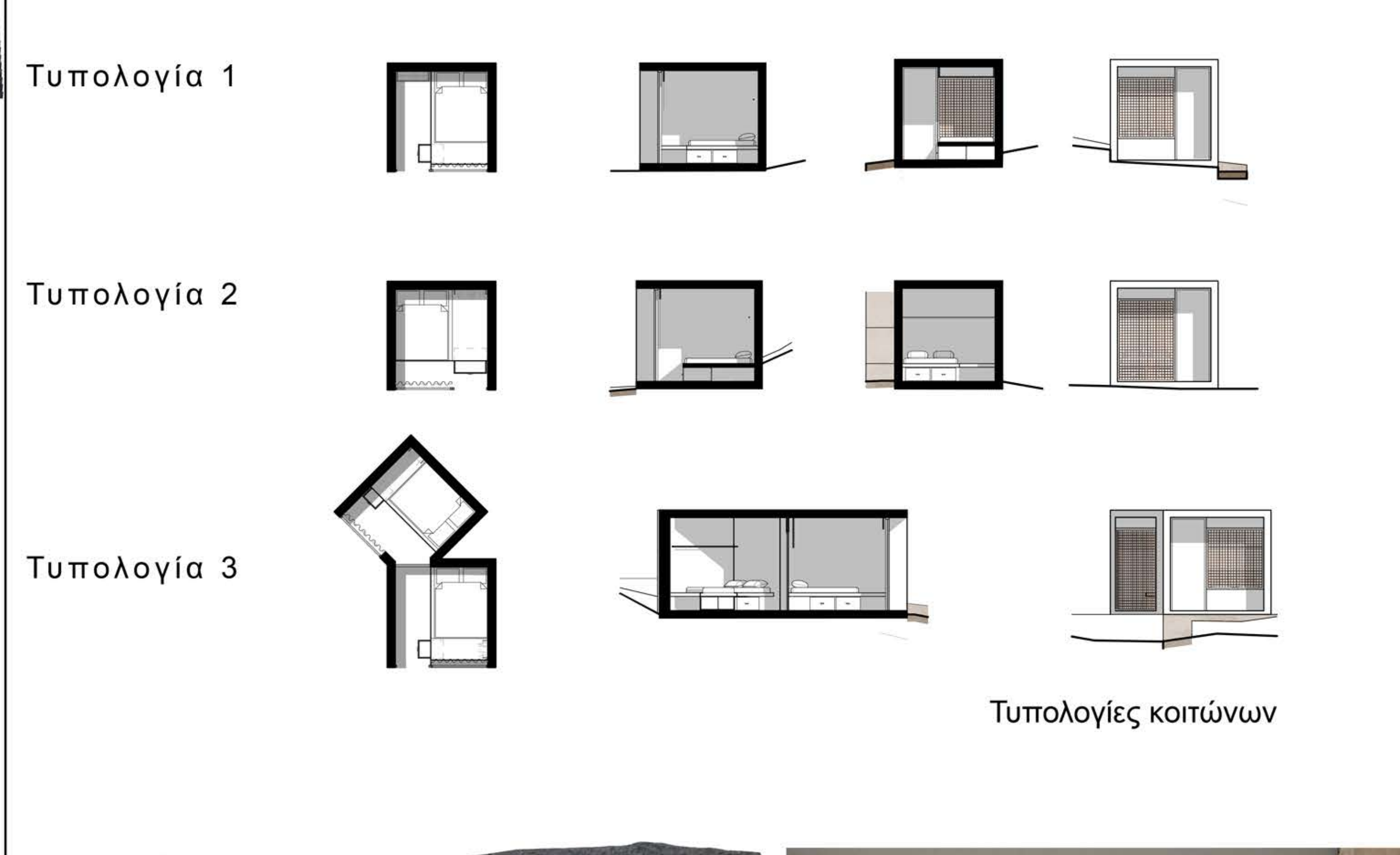
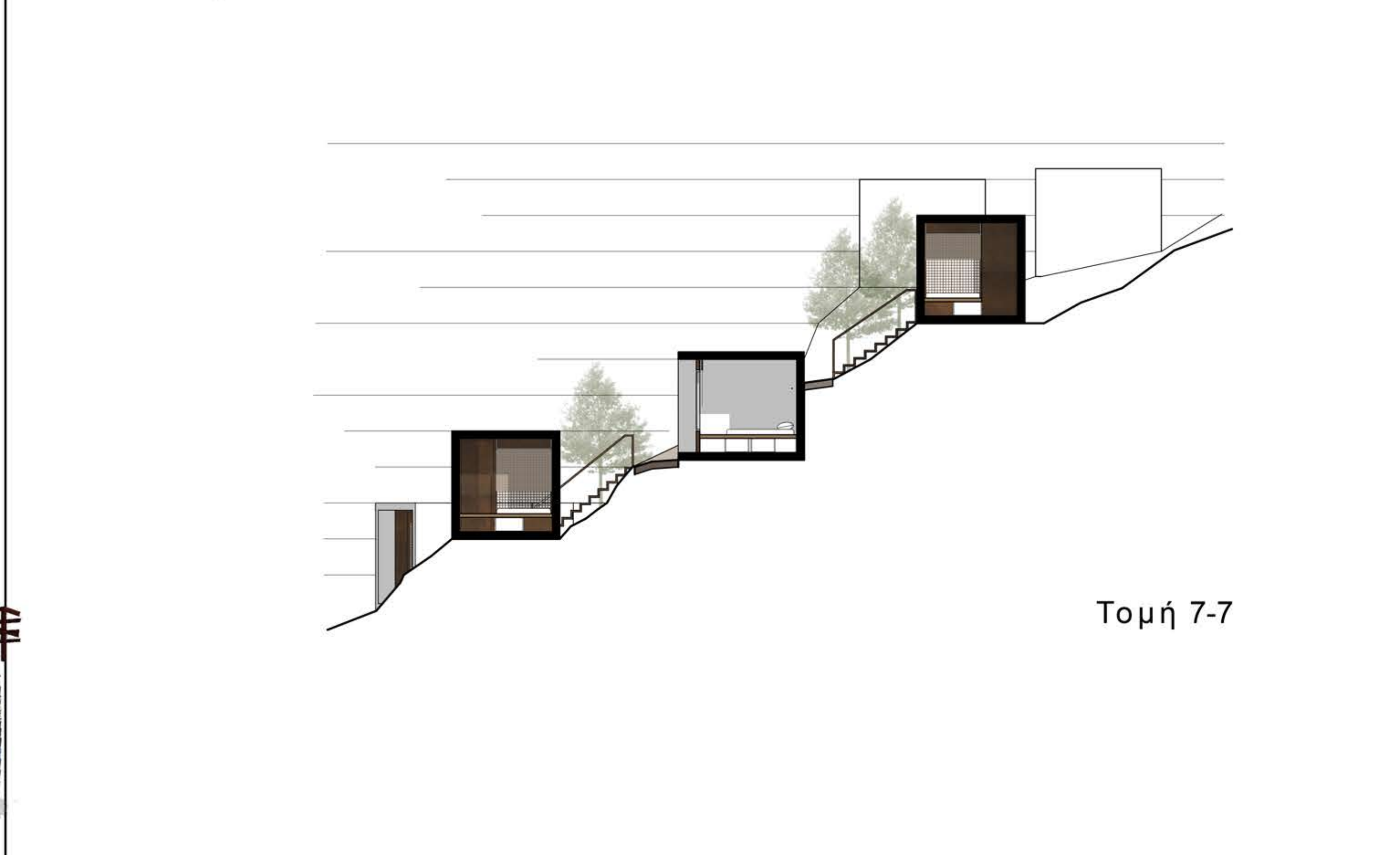
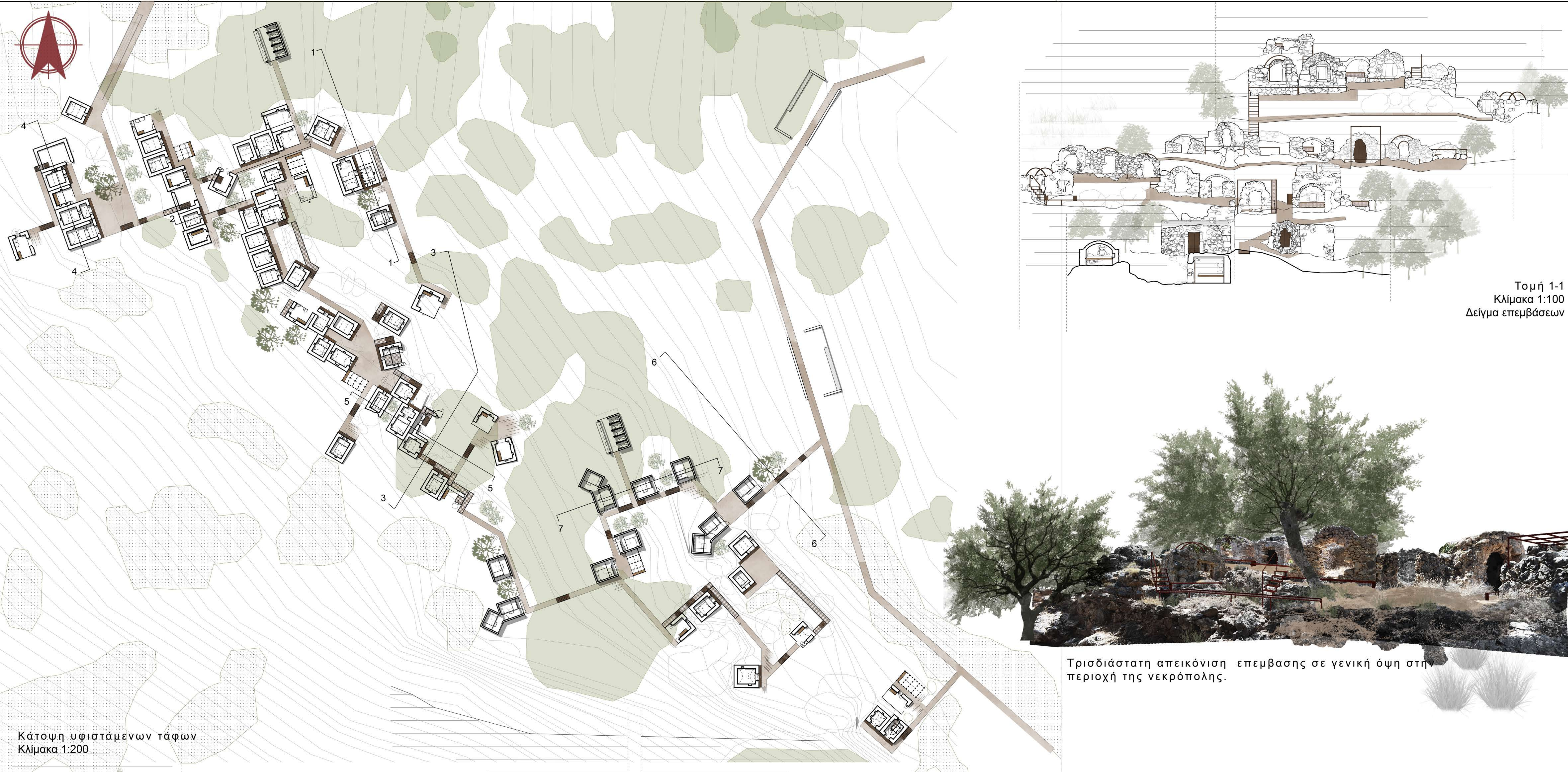
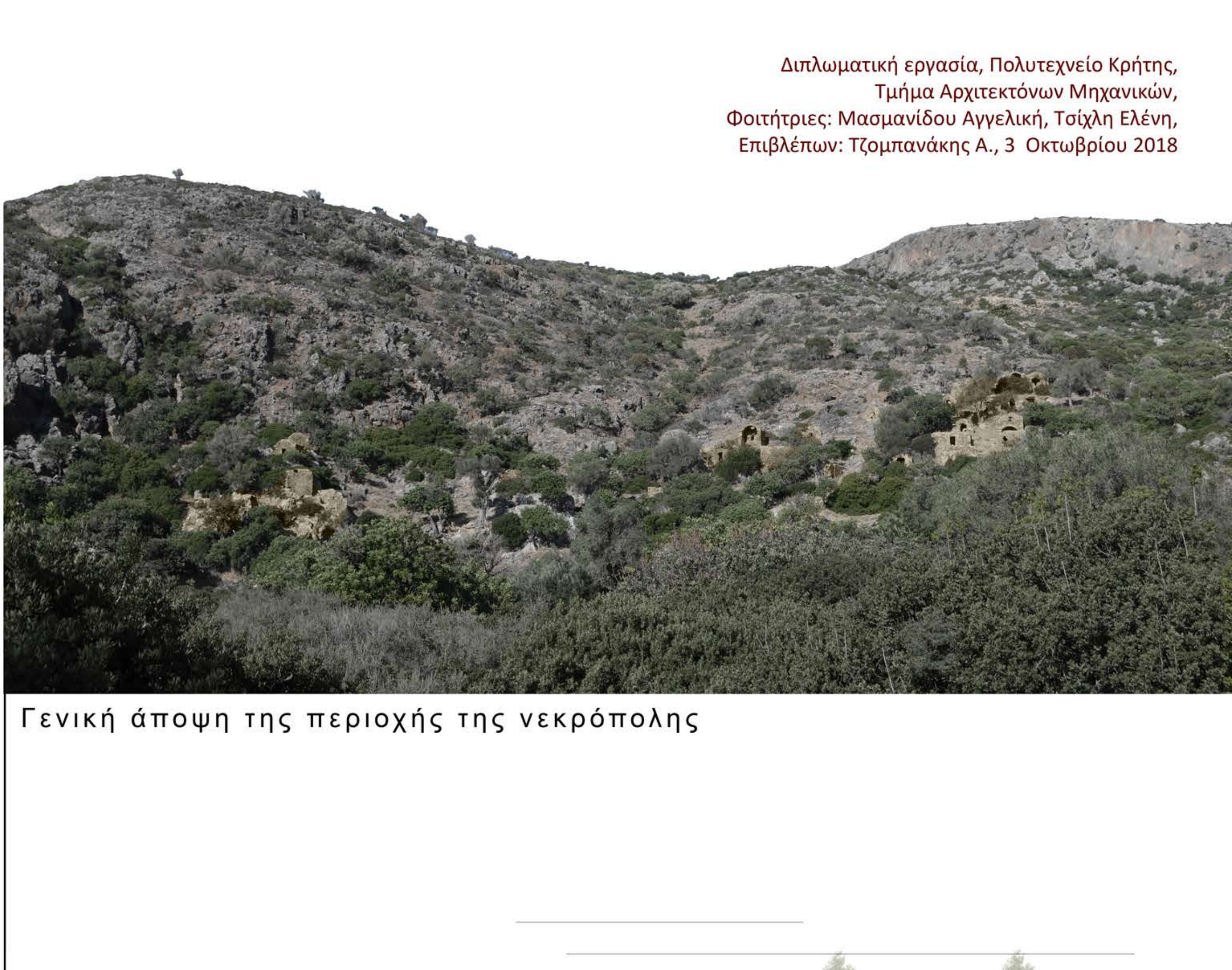
2. Τομή θεάτρου



Κάτοψη επέμβασης θεάτρου-πύργου

Πινακίδα 7. Νεκρόπολη ρωμαϊκών τάφων

Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης,
Τμήμα Αρχιτεκτονών Μηχανικών,
Φοιτήτριες: Μασσανίδου Αγγελική, Τσιζλή Ελένη,
Επιβλέπων: Τζομπανάκης Α., 3 Οκτωβρίου 2018

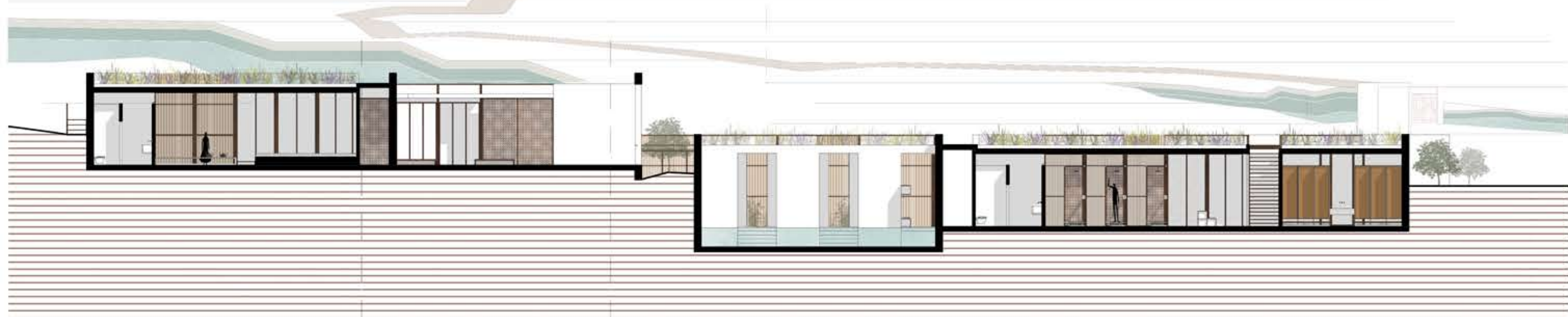


Πινακίδα 8.Απεικόνιση σχέσεων θεραπευτηρίου κλίμακα 1:200

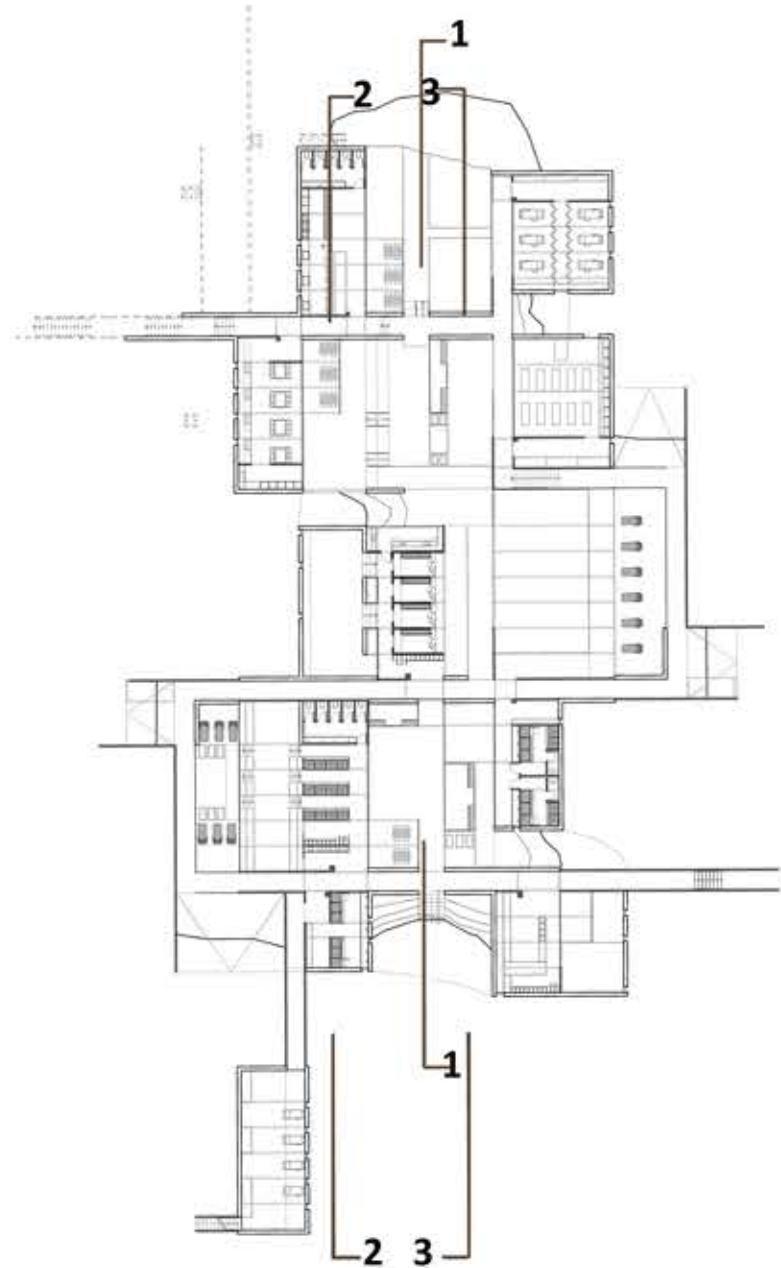
Διπλωματική εργασία, Πολυτεχνείο Κρήτης, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Φοιτήτριες: Μασμανίδου Αγγελική, Τσίχλη Ελένη, Επιβλέπων: Τζομπανάκης Α., 3 Οκτωβρίου 2018



Τομή 1-1



Τομή 2-2



Τομή 3-3



Αίθριο-φυγή προς τον βορρά

Αίθριο-φυγή προς τον νότο

Τρισδιαστατες απεικονίσεις



Περιοχή καλλιέργιων



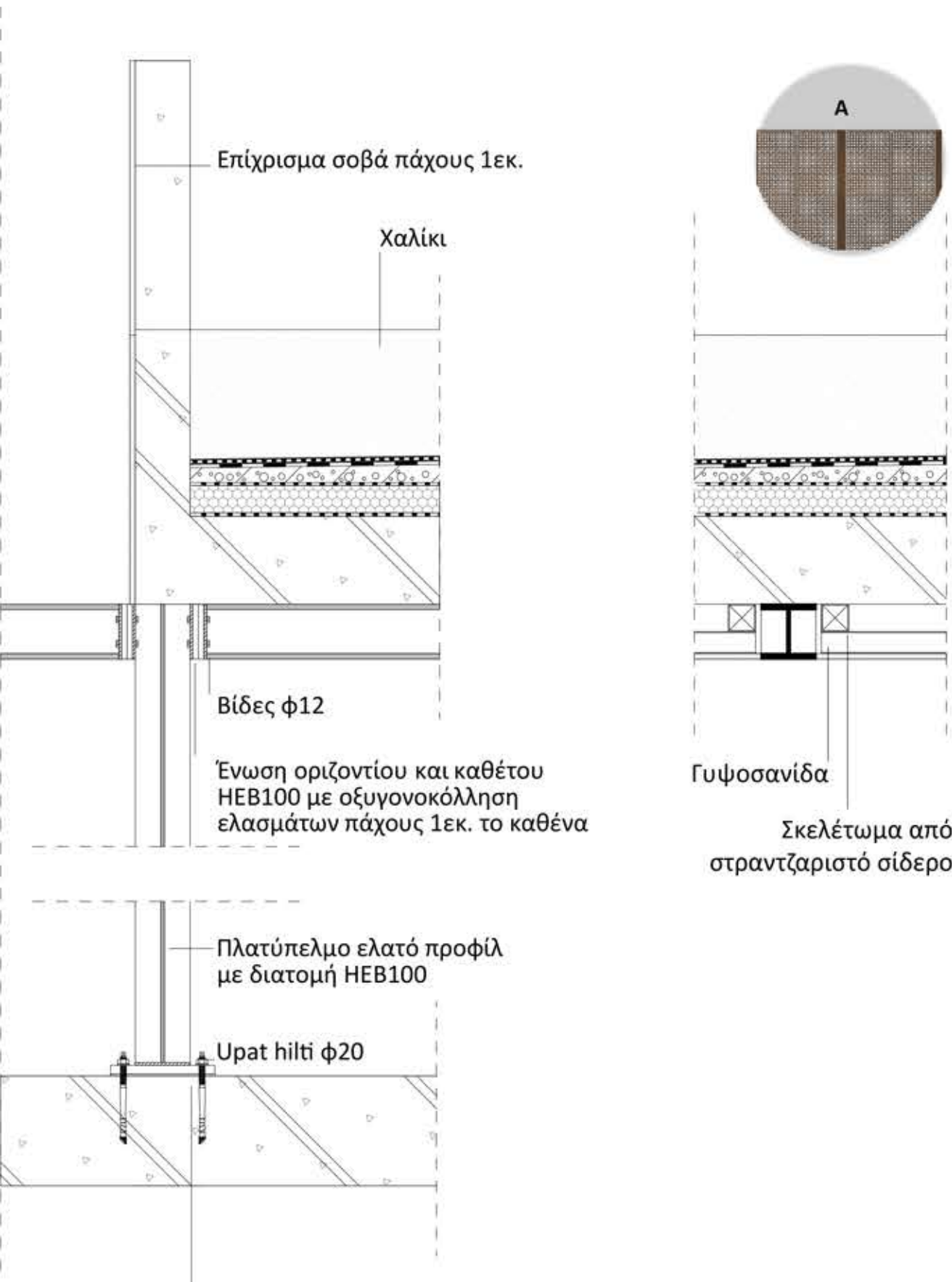
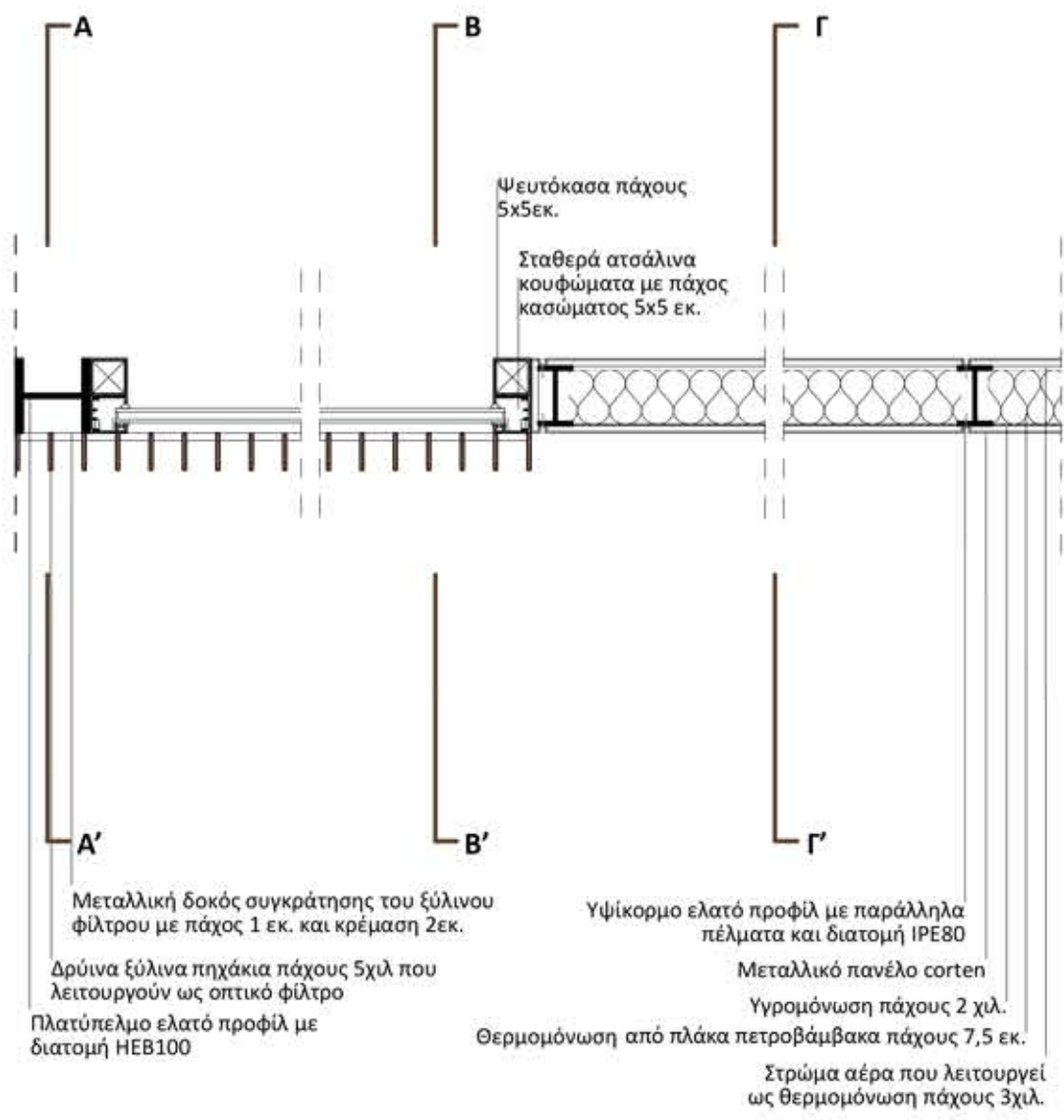
Οπτική απο την στοά σε εσωτερικό αίθριο



Γενική άποψη της κοιλάδας της αρχαίας Λισού από το παρατηρητήριο του ρωμαϊκού πύργου

Κατασκευαστικές λεπτομέρειες κλίμακα 1:10

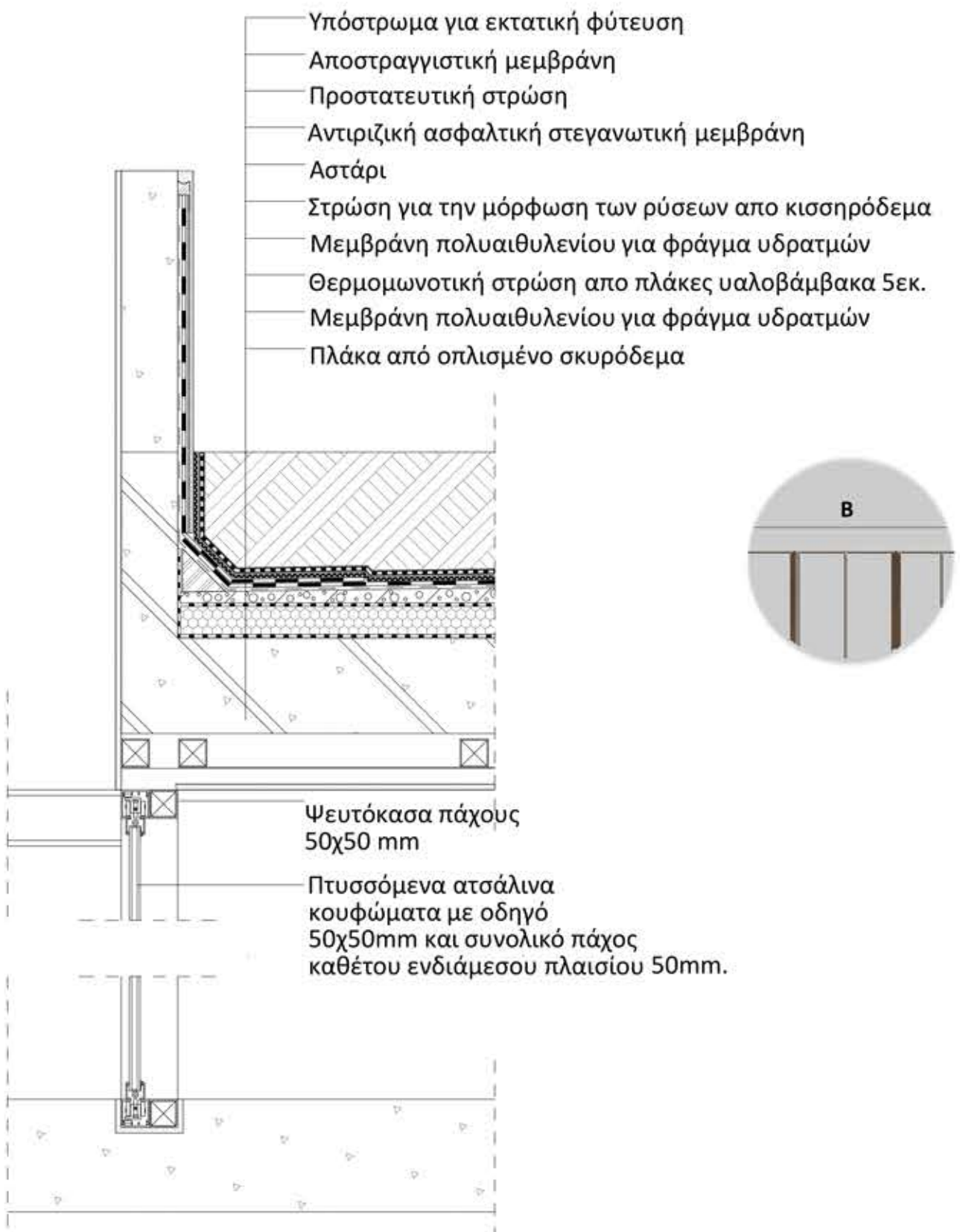
Κάτοψη λεπτομέρειας όψης



Τομή Α-Α

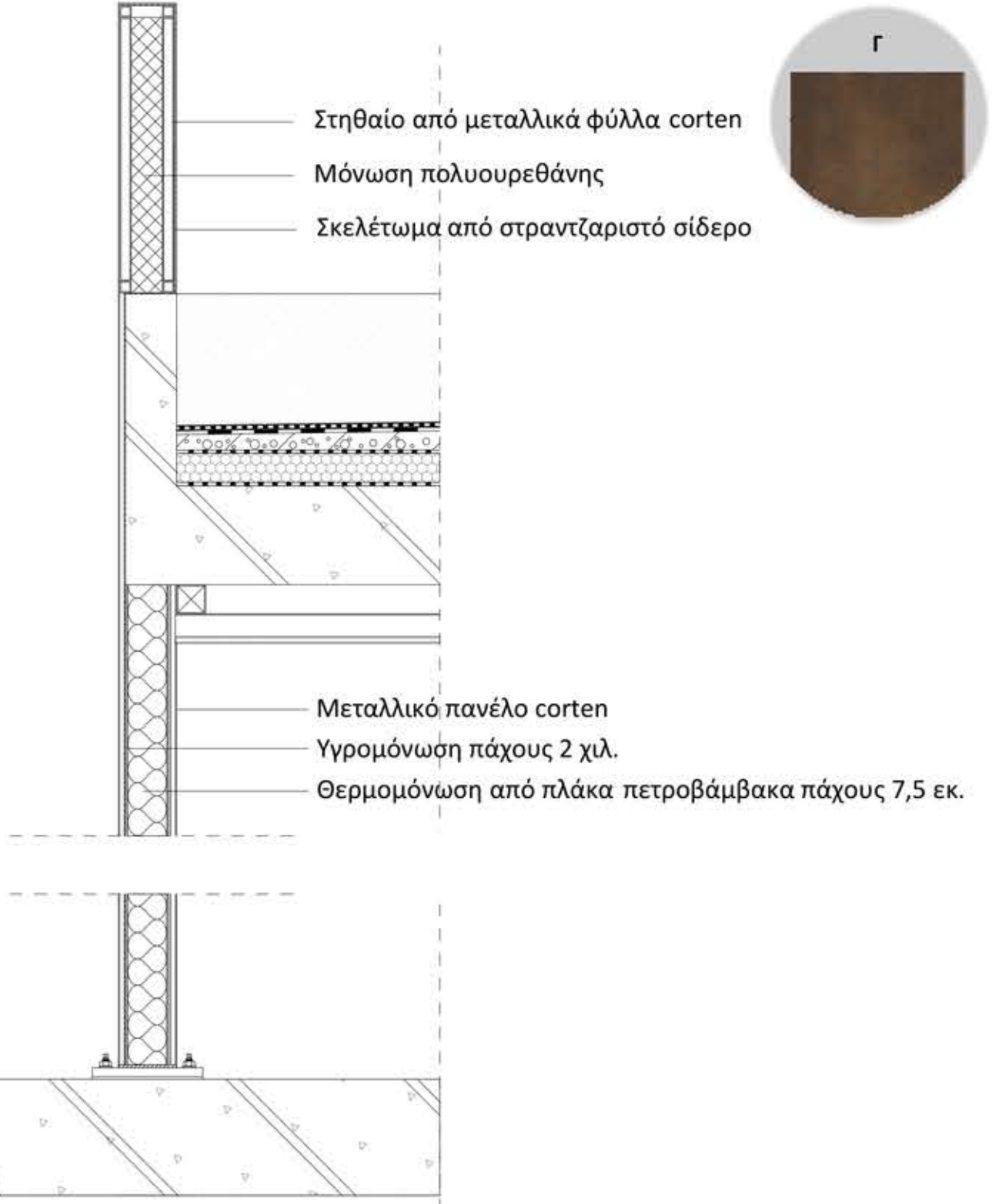
Λεπτομέρεια σύνδεσης του στεγάστρου με το δομικό σκελετό του κτιρίου.

Λεπτομέρεια της συναρμογής του δομικού σκελετού και της γυψοσανίδας που τον συμπληρώνει.



Τομή Β-Β'

Λεπτομέρεια φυτεμένου δώματος σε συνδυασμό με τα πτυσσόμενα κουφώματα της όψης.



Τομή Γ-Γ'

Λεπτομέρεια τομής του μεταλλικού τοίχου (τύπου corten) ο οποίος δημιουργεί ενότητα σ όλη την όψη και καταλήγει σε στηθαίο.